

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (3540) 2018 AUGUST – RUGPJŪČIO 28 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Rugpjūčio šviesa ir šešėliai

Apie artėjantį rudenį pirmiausia praneša ne gelstantys medžių lapai. Šiometinė vasara dosni šiluma ir lietumi, todėl mus dar supa vešli žaluma. Tik radijo muzikos programose vis dažniau nuskamba tas lyriškasis rudens pranašas – Vivaldi „Metų laikai“, III dalis „Ruduo“. Kūrinyje tarsi įspėja, kad netrukus vasaros žaismą pakeis krentančių lapų šokis, migloti vėsūs rytai, bet kol kas rugpjūčio saulė, neįkyri jos kaitra leidžia pasidžiaugti vasaros malonumais. Mums, Kanados lietuviams, labiausiai šią vasarą praskaidrino liepos pradžioje Lietuvoje vykusio šventė – pirmoji Pasaulio lietuvių ir tautinių bendruomenių diena bei Lietuvos šimtmečiui skirta Dainų šventė „Vardan tos...“ Šios šventės įspūdžiai ir prisiminimai išliks ilgam. Kanados lietuvių bendruomenei (ir kitoms taip pat) tai buvo puiki proga pirmą kartą valstybės sostinėje pristatyti savo turtingą ir įvairiapusę istoriją, parodyti išsivijusio tautinio gyvybingumą. Koncertuose šalia vyresniųjų, keliasdešimt metų paskyrusių lietuviškai dainai ir šokiams, šoko ir dainavo nemažas jaunųjų būrys, jau gimęs ir augęs kitakalbėje aplinkoje, neretai ir mišrioje šeimoje, bet iš tėvų, senelių ar artimųjų paveldėjęs lietuvių kultūros pojūtį ir vertinančias tradicijas. Tai labiausiai džiuginantis paliudijimas, kad per dešimtmečius saugotą kultūros, etninių tradicijų tęstinumas dar neišblėso. Šiais laikais, kai nyksta valstybių ribos ir viskas panašėja, pasauliui mes būsime įdomūs tik tiek, kiek išsaugosime savo tapatybę, kultūrinę savastį ir mokėsime ją parodyti, kaip buvo parodyta liepos mėnesį Kaune ir Vilniuje.

Rugpjūčio saulė jau ilgina šešėlius, greičiau ateina vasaras. Šešėlių ir tamsos yra ir mūsų gyvenime, tautos ir valstybės istorijoje. Vienas iš jų – lemtingoji 1939 m. rugpjūčio 23-osios Molotov-Ribbentrop sutartis, atnešusi Europai ir Lietuvai skaudžias netektis ir išbandymus. Laimė, gėdingas sandoris pasmerktas, istorinis neteisingumas išstaišytas – Lietuva, tegul ir su dideliais praradimais, vėl atgavo laisvę ir nepriklausomybę. Tačiau Juodojo kaspino diena primena, kad pasauliui būtina kalbėti apie stalinizmo ir nacizmo aukas. Su nerimu sekame Kanados paminklo komunizmo aukoms statybos istoriją, nepritarimą ar net pasipriešinimą jo buvimui Otavoje. Tai liudija, kad ir šiandien dar yra žmonių, kurie nežino ar nesupranta, kiek blogio stalinizmas ir kitos panašios ideologijos atnešė / atneša žmonijai ir tautoms. Ir šiandien dar vyksta abejotini politiniai sandoriai ar bent bandymai juos užmegzsti, vaikantis tik trumpalaikės ekonominės naudos, pamirštant moralinę atsakomybę už pasekmes tautoms ir valstybėms. Todėl kasmetinis rugpjūčio 23-osios – Juodojo kaspino dienos – minėjimas reikalingas kaip įspėjimas, kad žmogaus laisvę ir asmenybę griaujančioms ideologijoms šiuolaikiniame pasaulyje vietos neturi būti.

SK

KRETINGA 2018

Jau 36-ąją vasarą Toronto Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje „Kretinga“ poilsiauja daugiau kaip 100 lietuvių ir lietuvių kilmės vaikų. Stovykloje laikas bėga greitai, nebūna nuobodžių dienų. Daugiau apie 2018 metų vasarą „Kretingos“ stovykloje [skaitykite 9 psl.](#)
A.Kaknevičiaus ntrs.

Visuomenės pažinimo pamokos svarbios ateičiai

Apie pareigą ginti Tėvynę ir šeimą, visuomenės ir kariuomenės santykius, kartų patirtį istorinių lūžių metais pasakoja Lietuvos mokslininkės, tarptautinės sociologų kongreso dalyvės

Liepos mėnesį Toronte lankėsi dvi viešnios iš Lietuvos: Gen. Jono Žemaičio karo akademijos vyresnioji mokslo darbuotoja dr. Aušra Pocienė ir Vilniaus universiteto docentė dr. Laima Žilinskienė. Abi mokslininkės susipažino su Toronto lietuvių bendruomenės centrais – aplankė Kanados lietuvių muziejų-archyvą, Šv. Jono kapines ir Lietuvos kankinių šventovę Missisaugoje, Toronte Prisikėlimo šventovę, lietuvių slaugos namus, Lietuvių Namus. Mokslininkės dalyvavo Toronte liepos 15-21 d.d., vykusiame XIX tarptautiniame sociologų asociacijos kongrese „Power, Violence and Justice: Reflections, Responses and Responsibilities“. Užsukusios į „Tėviškės žiburių“ redakciją mokslininkės atsakė į TŽ klausimus apie kongresą ir jų mokslinę veiklą Lietuvoje.

– Kokios kongrese svarstytos temos artimos Jums, kaip mokslininkėms, ir taip pat svarbios Lietuvai?

Dr. Aušra Pocienė, Gen. J. Žemaičio karo akademijos ir Vilniaus universiteto mokslininkė:

– Tarptautiniame sociologų kongrese aš skaičiau pranešimą apie mūsų patirtį „Privalomosios karo tarnybos grąžinimas Lietuvoje: visuomenės ir jaunimo požiūris į šalies gynybą ir karinę tarnybą“ (*The Reintroduction of Conscription in Lithuania: Society's and Youth Attitude Towards State Defense and Military Service*). Atskiroje sekcijoje, kurioje daugiausia

dalyvavo Baltijos valstybių, Suomijos, Švedijos mokslininkai, buvo aptariama įvairių karinių modelių veiksmingumas, kariuomenės ryšiai su visuomene, nagrinėjama, kaip keičiasi visuomenės ir kariuomenės santykis ir įvaizdis.

Po kongreso dar dalyvavau susitikimuose su Kanados valstybinio Saugumo tyrimų ir vystymo centro mokslininkais (*Defence Research and Development Canada*). Ten supažindinau su Lietuvos karo akademijos veikla ir joje atliekamais moksliniais tyrimais bei projektais. Man buvo įdomu ir naudinga susipažinti su Kanados tyrėjų atliekamais tyrimais ir patirtimi valstybės saugumo srityje, kartu aptarėme galimas bendradarbiavimo galimybes.

– Ar galėtumėte apibūdinti, kaip keičiasi visuomenės ir kariuomenės santykis Lietuvoje?

Dr. A.Pocienė:

– Nors privalomosios – šauktinių – tarnybos tyrimus darome palyginti dar neseniai, pastebime aiškius pokyčius. Po Ukrainos ir Rusijos konflikto, padidėjus išorinei grėsmei iš Rytų, mums reikėjo stiprinti gynybines pajėgas, nes mes, Baltijos valstybės, atsidūrėme ant pirmosios grėsmės ribos. Todėl 2014 metais atnaujino šauktinių tarnybą. Pirmoji šauktinių karta – visi 3,000 naujokų buvo savanoriai. Dabar šauktinių skaičius didesnis, neužtenka savanorių, tad kai kurie yra kviečiami atlikti karinę tarnybą. Kaip minėjau, karo sociologijos tyrimus pradėjome palyginti visai neseniai.

Nukelta į 3-ią psl.

ŠIAME NUMERYJE

- Visuomenės pažinimo pamokos svarbios ateičiai – 1, 3 psl.
- Prisimenant istorinį apsilankymą – 2 psl.
- Apie lietuvių charakterį – 4, 5 psl.
- Aviation Sensation – Stan Kuliavas – 7 psl.
- „Lietuviškas mokslas pečių nepasunkina“ – 8 psl.

Prisimenant istorinį apsilankymą

1993 m. rugsėjo 4 d. Jonas Paulius II atskrenda į Vilnių

Prieš 25-erius metus – 1993 metų rugsėjo 4-8 d.d. Lietuva sulaukė garbingo svečio – popiežiaus Jono Pauliaus II. Neseniai nepriklausomybę atkūrusiai Lietuvai šis apsilankymas buvo svarbus tiek politiškai, tiek dvasiškai.

Popiežiaus Jono Pauliaus II popiežystė susijusi su dvasiniu lietuvių tautos atgimimu. Jonas Paulius II buvo pirmasis istorijoje popiežius, aplankęs Lietuvą, taip pat Baltijos kaimynes Latviją ir Estiją. Šio atmintino lankymosi metu 1993 m. rugsėjo 4-8 d.d. Šventasis Tėvas savo sveikinimo žodžius, homilijas bei kalbas sakė lietuviškai, taip pat Lietuvoje gyvenančių tautų kalbomis.

Popiežiaus Jono Pauliaus II lėktuvais, atskridęs iš Krokuvos, Vilniuje leidosi 1993 m. rugsėjo 4 d., šeštadienio vidurdienį. Vos išlipusį iš lėktuvo popiežių pasitiko minia. Popiežius

pabučiavo Lietuvos žemę ir pasakė sveikinimo kalbą. „Lietuva – tyli liudininkė karštos meilės religijos laisvei, kuri, kaip ne kartą pabrėžiau, yra visų kitų žmoniškų ir visuomeninių laisvių pagrindas“, – kalbėjo popiežius. Prieš kelionę jis mokėsi lietuviškai, jo mokytoju buvo parinktas Šv. Kazimiero kolegijos dvasios tėvas prelatas Stasys Žilys.

Popiežius Jonas Paulius II nuo pat popiežystės pradžios reiškė solidarumą „Tylinčiam Bažnyčiai“ tuose kraštuose, kur tikėjimas buvo persekiojamas ar varžomas. Jau per savo išventinimo iškilmes jis tarė sveikinimo žodį lietuviškai, o vėliau daugelį kartų sveikino lietuvius jų gimtąja kalba. Ypač reikšmingi buvo Romoje surengti didingi minėjimai – 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties (1984 m.) ir Lietuvos

Krikšto 600 metų jubiliejus 1987 m. Šie renginiai priminė pasauliui apie sovietų okupuotą Lietuvą ir jos persekiojamus tikinčiuosius. 1987 m. minint Lietuvos Krikšto jubiliejų, popiežius Jonas Paulius II paskelbė palaimintuoju arkivyskupą Jurgį Matulaitį.

jos kilęs popiežius šiais aktais įtvirtino Vilniaus arkivyskupijos priklausomybę Lietuvai. 1993 m. apaštališkoji kelionė po Baltijos šalis buvo pirmasis Šventojo Tėvo apsilankymas buvusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje. 2000 Jubiliejaus metų proga lietuviai buvo pagerbti ne

Popiežius Jonas Paulius II su Lietuvos dvasininkais ir tikinčiaisiais
A.Girdziušo ntrs.

Komunistinės sistemos griūtis išvakarėse 1988 m. Šventasis Tėvas parodė Lietuvai dar vieną palaikymo ir įvertinimo ženklą, paskirdamas vyskupą Vincentą Sladkevičių kardinolu. 1991 m. gruodžio 24 d. popiežius Lietuvos teritorijoje įkūrė dvi bažnytines provincijas – Vilniaus ir Kauno arkivyskupijas su sufraganinėmis vyskupijomis. Lygiagrečiai buvo pertvarkytos ir kaimyninių Lenkijos bei Gudijos vyskupijos. Simboliška, kad iš Lenki-

visoms tautoms tekusia privilegija – galimybe švęsti jubiliejinę lietuvių dienas Romoje. 2001 m. sausio 21 d. popiežius Jonas Paulius II, papildydamas kardinolų kolegiją, pakvietė į ją ir Vilniaus arkivyskupą Audrį Juozą Bačkį.

Garbingo svečio atminimui šv. Jono Pauliaus II vardu pavadintas dvasinis centras Šiluvoje.

Parengta pagal Vatikano radijo inf.

Pasaulinis šeimų suvažiavimas Dubline

Dubline rugpjūčio 21-26 d.d. vyko IX Pasaulinis šeimų susitikimas. Rugpjūčio 25 dieną Croke parke, Dubline, vyko Šeimų šventė, kurioje dalyvavo popiežius Pranciškus. Praėjo beveik 25 metai nuo pirmojo PŠS, kurį Romoje sukviė šv. Jonas Paulius II. Nuo tada PŠS dalyvavo trys popiežiai – Jonas Paulius II, Benediktas XVI ir Pranciškus.

Pasaulinio šeimų suvažiavimo šventė rugpjūčio 25 dieną Croke parke tapo šeimos gyvenimo pagerbimu. Renginyje dalyvavo šeimų atstovai iš 116 valstybių. Renginio kultūrinėje programoje pasirodė tūkstančiai pasaulyje žinomų ir vietinių atlikėjų, septyni šimtai šokėjų, įskaičiuojant penkis šimtus Airijos baletų mokyklų šokėjų, didelį įspūdį paliko tūkstančio balsų choras ir šimto bendruomenių atstovai.

Buvo išklaudyta popiežiaus Pranciškaus kalba, penkių šeimų atstovų iš Airijos, Kanados, Indijos, Irako ir Afrikos pasisakymai apie įvairius šeimos gyvenimo reikalus: atleidimą, atkaklumą, viltį, kartų kaitą ir technologijų įtaką.

Šeštadienio vakarą Dublino Croke parko stadione vykusioje šeimų šventė – liudijimų ir maldos vakare popiežius Pranciškus kalbėjo: „Dievas nori, kad kiekviena šeima būtų tarsi švyturys, skleidžiantis pasauliu Jo meilės džiaugsmą. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes, sutikę gelbstinčią Dievo meilę, bandytume žodžiais arba be žodžių ją liudyti mažais gerumo darbais kasdienybės rutinoje,

Popiežius Pranciškus Pasauliniame šeimų susitikime Dubline

paprastomis gyvenimo akimirkomis. Tai ir yra šventumas“. Popiežius pabrėžė, kad pašaukimas mylėti ir siekti šventumo skirtas ne privilegijuotai mažumai, bet visiems. Tėčiai ir mamos, seneliai ir senelės, vaikai ir vaikaičiai – visi yra pašaukti šeimoje paskleisti meilės pilnatvę. Šeimų vakaras baigtas popiežiaus perskaityta šiam Pasauliniam šeimų susitikimui sukurta malda.

Vatikano radijo inf.

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364

El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Tevzib ziburiai

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rĒmĒjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iulius, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorius** – Tomas Trussow. **Tinklalapio redaktorė** – Andrea Benotaitė.

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Visuomenės pažinimo pamokos svarbios ateičiai

Atkelta iš 1-o psl.

Tačiau jau po poros metų duomenys rodo, kaip pastebimai keičiasi Lietuvos visuomenės požiūris į armiją. Dabar ji vertinama ne tik kaip pagalbininkė, padėjėja, ištikus kokiai nors stichinei gamtos nelaimėi. Kariuomenė Lietuvoje priimama kaip saugumo garantas. Jeigu žvelgtume į visuomenės pasitikėjimo armiją, kaip institucija, rodiklius ir vertintume procentine išraiška, jie kasmet pastebimai didėja. Daugėja ir pasitikinčių mūsų kariuomenės pajėgumu apginti grėsmės atvejais – taip galvoja daugiau kaip 60% Lietuvos žmonių. Žinoma, įtakos turi ir čia esantys NATO kariniai būriai, tačiau rengiamos kariuomenės ir visuomenės dienos, bendri renginiai leidžia geriau pažinti armiją, atvirumas tikrai didina pasitikėjimą.

Kita mūsų tyrimų sritis – šauktinių karių mo-

Šios vasaros naujokai - būsimi kariai
KAM ntrs.

tyvacija dėl tarnybos armijoje. Kaip rodo mūsų apklausos, daugelis renkasi tarnybą Lietuvos kariuomenėje, nes jaučia didėjančią grėsmę; kiti tvirtina, kad nori apginti savo šeimą ir Tėvynę; dar kiti nori išmėginti save neeilinėse sąlygose, įveikti nelengvus iššūkius. Yra ir kita grupė jaunuolių, kurie supranta, kad tai pareiga, kurią svarbu atlikti. Kai kurie jaunuoliai ateina į armiją su ketinimais pasirinkti karinę profesiją ateičiai – tai labiausiai motyvuota šauktinių grupė. Dažniausiai jie būna paskatinti jau šeimoje ar giminėje esančių kariškių pavyzdžiu. Jie nesureikšmina tarnybos sunkumų ir siekia įgyti karinę profesiją. Pasitaiko ir taip, kad jaunuoliai, baigę gimnazijas, neapsisprendžia ką toliau veikti gyvenime – toliau mokytis ar įgyti amatą. Tokie neretai pasirenka tarnybą armijoje, ir vėliau po tarnybos renkasi savo gyvenimo kelią. Mūsų tyrimų tikslas išsiaiškinti visus pasirinkimo motyvus, skatinti jaunimą rinktis Tėvynės saugumui labai reikalingas karines profesijas ar tarnybą armijoje.

Kongrese buvo labai įdomu išgirsti kitų valstybių, ypač Švedijos karo sociologų patirtį šioje srityje; šioje valstybėje atliekami daug išsamesni tyrimai apie karių patikimumą ir kitas kariuomenės veiklos sritis.

Dr. Laima Žilinskienė, Vilniaus universiteto docentė:

– Aš, kaip sociologė, dalyvavau kongreso seminaruose, kurie artimi mano darbo temai „Biografija ir visuomenė“. Pasaulio sociologus domina skirtingų patirčių kartų istorijos, ypač – istorinių lūžių metais. Aš pati išklaušiau

Toronto Prisikėlimo šventovės kieme (iš k.)
dr. Laima Žilinskienė ir dr. Aušra Pocienė

daug įdomių pranešimų, taip pat supažindinau su savo darbo tyrimais „Sovietmečio atmintis gyvenimo istorijoje“. Jau nuo 2010 metų mes buvome gavę finansavimą šiems biografiniams tyrimams; juos remia Lietuvos mokslo taryba. Pagal planą atlikome trijų pakopų tyrimus. Užrašėme 185 pokalbius apie sovietinio laikmečio prisiminimus šeimoje, apimdami visas tris kartas – senelius, vaikus, vaikaitius, t.y. beveik 100 metų laikotarpį. Taip pat domėjomės ir tais, kurie patyrę sovietinį gyvenimą, vėliau tapo emigrantais. Tyrėme išeivių iš Lietuvos patirtį Izraelyje, Vokietijoje ir Lenkijoje, buvo įdomu palyginti jų patirtį skirtingomis gyvenimo sąlygomis.

Po pirmosios tyrimų pakopos pamatę, kad mūsų sąlygomis (dėl sovietinio gyvenimo tarpsnio) netinka priimtas tarptautinis padalijimas kartomis, nutarėme, kad mums labai svarbu nustatyti sovietinių dešimtmečių kartų ribas, nes jų patirtis skirtinga. Antroji mūsų tyrimo dalis apėmė apie 100 biografinių pokalbių, bandant nustatyti pirmąją tikrąją sovietmečio kartą. Pagal mūsų duomenis – tai 1945-1960 metų gimimo karta. Šie vaikai gimė jau sovietinėje Lietuvoje, kai visos ideologinio apdoravimo grandys buvo įdiegtos į švietimo sistemą, tapo švietimo ir auklėjimo institucijų dalimi. Atsirado du ideologinės kovos laukai – šeima ir mokykla. Darželiai, mokykla, spaliukų, pionierių, komjaunimo organizacijos, vasaros stovyklos, skatinama užklausinė veikla siekė kuo daugiau atskirti vaikus nuo tėvų, kad vaikai greičiau perimtų sovietinę mąstyseną ir vertybes.

Trečiame tyrimų projekte nustatėme paskutinįją sovietinę kartą – tai gimusieji 1970-1980 m.m. Šiame dešimtmetyje gimusieji dar mokėsi sovietinėje mokykloje ir savo atmintyje turi to gyvenimo patirčių.

Mūsų tyrimai ne išskirtiniai, visa Rytų Europa išgyveno tą kartų patirties lūžį, vertybių keitimąsi ir jaučia tą įtaką visuomenės raidai. Ta patirtis niekur greitai nedingsta, tai rodo susijungusios Rytų ir Vakarų Vokietijos visuomenės patirtis, tai jaučiame ir mes Lietuvoje. Būtina šią patirtį tirti, apie ją kalbėti ne tik sociologams, bet ir istorikams, kitų mokslo sričių tyrėjams, nes jaunoji karta augs, nežinodama ir nesuprasdama savo visuomenės, savo tėvų patirties istorijos.

Kongrese išklausti pranešimai ir tyrimų aptarimai, dalykinės pažintys mus skatina naujiems darbams, tarptautiniam bendradarbiavimui, padeda atrasti bendras temas skirtingų patirčių turėtojams ir matyti, kaip keičiasi visuomenė, keičiantis geopolitinėms sąlygoms. Pažindami visuomenės istoriją, jos praeities patirtį, galime skatinti geras permainas.

Ačiū už pokalbį!

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOJE - IZRAELIO PREMJERAS

Lietuvoje rugpjūčio 23-26 d.d. lankėsi Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu. Tai pirmasis Izraelio ministerio pirmininko apsilankymas Lietuvoje. Izraelio vyriausybės vadovas Vilniuje susitiko su Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerais, prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Lietuvos žydų bendruomene. Lietuva yra tarp tvirčiausių diplomatiškai Izraelio rėmėjų Europoje. Pernai gruodį Lietuvos pastangomis Izraelio premjeras po daugiau kaip 20 metų pertraukos buvo pakviestas į Briuselį susitikti su ES ministerais. Taip pat Lietuva laikosi ben-

dros ES nuostatos nepripažinti Jeruzalės Izraelio sostine, kol neišspręstas konfliktas su palestiniečiais. Dvišalių santykių darbotvarkėje taip pat yra Lietuvos žydų istorijos atminimas. Su Lietuvos žydais Izraelio premjeras susitiko Vilniaus sinagogoje. Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 3,000 žydų. Lietuva siekia stiprinti ryšius ir su visame pasaulyje gyvenančiais litvakais – žydais, kilusiais iš istorinių Lietuvos žemių. B. Netanyahu taip pat turi litvakiškų šaknų – jo senelis yra gimęs Krėvoje, dabartinėje Gudijoje.

PIGIAU PIRKTI NEI NUOMOTI

Ekonominės infrastruktūros plėtros komisija siūlo užtikrinti suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) ilgalaikio importo galimybes, jau dabar priimant sprendimus dėl SGD laivo-saugyklos įsigijimo 2024 m. Komisijos vertinimu, tai ekonomiškai naudingiausias ir strategiškai tvariausias pasirinkimas Lietuvai. Jis užtikrins konkurencingą dujų kainas ir mažiausią SGD aptarnavimo tinklų išlaikymo kainą trumpalaikėje ir ilgalaikėje ateityje. Buvo vertinami du pagrindiniai pasirinkimai – SGD terminalo ilgalaikė nuo-

ma po 2024 m. ir terminalo pirkimas. Didžiausią naudą vartotojams duotų sprendimas įsigyti SGD terminalą nuo 2024 m. Klaipėdos SGD terminalas yra tarp veiksmingiausiai savo pajėgumus išnaudojančių SGD terminalų Europoje, kuris tiekia apie pusę visų Lietuvoje suvartojamų gamtinių dujų. SGD terminalas panaikina riziką dėl regione įsitvirtinusio dujų tiekėjo „Gazprom“ galimybių piktnaudžiauti padėtimi rinkoje ir nepagrįstai didinti dujų importo kainas vartotojams.

MAŽINAMI KIAULIŲ ŪKIAI

Žemės ūkio ministerija planuoja skirti 3 mln. eurų, kad paskatintų kiaulių augintojus atsisakyti kiaulininkystės. Kiekvienam nuo 1 iki 100 kiaulių auginančiam ūkininkui, esančiam kiaulių maro zonoje, bus mokama po 100 eurų už vienos kiaulės atsisakymą ir papildomai 1,5 tūkst. eurų kitų gyvūnų įsigijimui. Toks kiaulininkystės atsisakymas gali sumažinti afrikinio kiaulių maro plitimą Lietuvoje. Šia finansine paskata 14-oje maru

užsikrėtusių Lietuvos rajonų galės pasinaudoti maždaug 6,000 ūkininkų, kurie turi 18,000 kiaulių. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos duomenimis, šiais metais afrikinis kiaulių maras nedideliose ūkiuose buvo aptiktas beveik 40 kartų, dėl to buvo sunaikinta apie 2,300 kiaulių. Kiaulių maras Lietuvoje pradėjo plisti 2013 metų pabaigoje, užkrėstiems šernams atbėgus iš Gudijos.

KUR GARDŽIAUSIAS SŪRIS?

Rugpjūčio 11 d. Druskininkuose įvyko jau penktasis Sūrių festivalis, kurio metu išrinktas skaniausias sūris. Šiemet geriausiu sūriu komisija pripažino Laužėnų kaimo sūrinės kūrinių „Ožka pataluose“, geriausiu karvės pieno sūriu – „Viržinių“, paruoštą sūrinėje „Varinis puodas“, geriausiu avių pieno sūriu tapo Birutės ir

Giedriaus Prakapavičių gamintas sūris „Ūta“. Ūkininkai – sūrių gamintojai festivalio svečius kvietė paragauti ir įsigyti jų gaminių, rodė, kaip gaminamas sūris, rengė sūrių ragavimą, o sūrio gamintojams surengti profesionalūs seminarai. Jubiliejinėje sūrininkų mugėje dalyvavo 20 gamintojų, atkeliavusių iš Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

LIETUVIŠKOS KNYGOS - IŠEIVIJOS VAIKAMS

Užsienio lietuvių mokykloms pradedamos dalyti lietuvių autorių grožinės literatūros knygos. Vajumi „Šimtmečio dovana pasauliui“ siekiama stiprinti ryšį su išeivija. Renatos Šerelytės *Žvaigždžių medžiaga*, Kristinos Gudonytės *Jie grįžta per pilnatį*, Kotrynos Zylės

Didžioji būtybių knyga. Tai – tik kelios iš daugiau nei 1,200 lietuviškų knygų, kurių sulauks tautiečiai, gyvenantys Jungtinėse Valstijose, D.Britanijoje, Norvegijoje bei dar penkiose kitose valstybėse. Simbolinė *Šimtmečio dovana pasauliui* pasieks 40 užsienio lietuvių mokyklų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

NAUJŲ KNYGŲ LENTYNOJE

Lietuvio kodas. Įpročiai ir būdas senovės lietuvių prieš 100 metų. Gediminas Kulikauskas, Vilnius, 2018, 414 psl. Leidykla "Tyto Alba". Leidinyje gausu archyvinių nuotraukų apie Lietuvos žmonių buitį, šventes, amatus ir darbus.

Linarūtė Lietuvoje XX š. pradžioje

Apie lietuvių charakterį

Su neseniai pasirodžiusios knygos *Lietuvio kodas* autoriumi istoriku GEDIMINU KULIKAUSKU Lietuvos žinių žurnalistas Aidanas Praleika kalbėjosi apie tai, kokie bruožai sieja dabartinį lietuvių su mūsų protėviais, gyvenusiais prieš 100 metų.

– Kaip sumanėte imtis tokios neįprastos temos – lietuviškas charakteris prieš 100 metų?

– Galima sakyti, kad medžiaga knygai „atėjo pati“. Dirbant kitus darbus, ėmė kauptis duomenys, apibūdinantys XIX š. pabaigos – XX š. pradžios lietuvių gyvenimo būdą ir charakterio ypatybes. Sau netikėtai pastebėjau, kad yra daug būdo bruožų, kurie sieja mus su prieš 100 metų gyvenusiais mūsų protėviais. Kuo giliau kapsčiau – tuo daugiau tų panašumų radosi. Pirmiausiai apie tai parašiau keletą straipsnių, o maždaug per metus medžiaga sugulė ir į knygą. O ir sukaktis – valstybės atkūrimo šimtmetis – įpareigojo (juokiasi).

– Taigi, kaip apibūdinumėte tipinį prieš 100 metų gyvenusį tautietį?

– Tai buvo žmogus, labai susijęs su savo aplinka ir tikrai ją mylintis. Labai nemėgdavo jos palikti, o jei jau sumanydavo išvykti, tai iškeldavo labai toli ir dažniausiai į tėvynę nebegrįždavo. Emigracijai žmonės paprastai ryždavosi, kai nebegalėdavo apsikęsti su gyvenimo sąlygomis tėvynėje, ir sprendimas išvykti būdavo lyg savotiškas sprogimas. Apibūdinčiau tą žmogų kaip labai kantrų. Tik nepainiokime to su nuolankumu. Lietuvis kentėdavo labai ilgai, o kai kantrybė galiausiai trūkdavo, priimdavo radikalų ir neretai destruktinį sprendimą, neretai neigiamai paveikiantį ir jį, ir aplinkinius. Tą patį pastebiu ir šiuolaikinėje Lietuvoje. Primena posakį apie „valstietišką kantrybę“, kai žmogus kenčia, bet savo aplinkos nekeičia. Verčiau susiruošia laimės už Atlanto ieškoti. Valstietis visada pasižymėjo sugebėjimu kantariai priimti tai, kas vyksta, ir nereaguoti „čia ir dabar“. Tai gebėjimas išlaukti negandų metų – keistas madas, kvailus vyriausybių sprendimus, mokesčių našta ir pan. Visgi ir tuo metu buvo, ir šiandien yra dalykų, kurių iškentėti ir išlaukti neįmanoma, kai gyvenimas vis sunkėja, o problemos vis gilėja. Prieš 100 metų lietuvių lipdavo į traukinius, o šiais laikais į lėktuvus – problemos sprendimas ir tada, ir dabar toks pat. O Lietuva tuštėja.

– Dabar skundžiamės masine emigracija, bet jūsų aprašomu laiko-

tarpiu ji buvo ne ką mažesnė?

– Emigracija ir tuomet buvo masinė. Lietuvių – žemės ir miško žmonės – savo pačių krašte jautėsi įvartyti į kampą. Miestuose šeimininkavo kitataučiai, o kaime, gausėjant valstiečių šeimoms, ėmė trūkti žemės. Su amatais arba verslu lietuvių anuomet „nedraugavo“ ir, skirtingai nuo kaimynų latvių, labai nenoriai jais užsiimdavo. Nuo mažens tėvai vaikus leido piemenauti, o vėliau – bernauti ir nematė reikalo jo mokyti kokios kitos veiklos. Kas gi tuomet liko jam užaugus? Pusbernio dalia arba emigracija.

– Latviai daug palankiau į amatus žiūrėjo, o lietuvių jų kratesi. Kodėl?

– Galbūt tai lėmė protestantiškos ir katalikiškos kultūrų skirtumai. Beje, lietuvių gerbė bet kokį darbą, ypač gerai atliekamą. Amatai, ir ypač prekyba, buvo laikomi nederamais ne dėl paties darbo pobūdžio, o dėl to, kad buvo „per arti pinigų“. Lietuvių tikrai nebuvo „pinigų žmonės“. Radau pavyzdžių, kad net kaime dirbę amatininkai prekyba, tikrąja to žodžio prasme, neužsiimdavo. Pavyzdžiui, amatininkas, išskobęs ūkininkui kibirą, atlygiu ėmė ne pinigus, o tiek grūdų, kiek į tą kibirą tilpo. Laikytasi nuostatos, kad kuo daugiau turi reikalų su pinigais – tuo labiau „susitepi“. Taigi, amatininkas – „neteisingai“ gyvenantis, o prekybininkas tai jau visai „prapuolęs“ žmogus, net ir giminei gėdą darantis. Tačiau toks požiūris pasikeisdavo vos tik emigravus. Išvykus į svetimą šalį „draudžiamų“ darbų nebebūdavo.

– Visgi sakote, kad ir lietuvių amatininkų buvo?

– Ar žmogus šiaučiumi, kriaučiumi, ar knygnešiu, ar kontrabandininku buvo – viskas tvarkoje, jei tai darydavo „laisvalaikiu“. Pavyzdžiui, jei žmogus ūkyje įsirengdavo kalvę, viskas buvo gerai, kol jis tik savo arklius kaustė ar kaimynui kokį padargą sutaisydavo. Tačiau jei pradėdavo kalvystę verstis nuolat ir iš to duoną pelnytis – šiukštu. Teigiama žiūrėta į savotiškus „nelaimės amatus“. Pavyzdžiui, jei žmogus ūkio darbus dirbdamas koją susilaužė ar susirgo – galėjo ką ir sumeistrauti, kad be darbo nesėdėtų. Visgi požiūris į ne

iš žemės darbų gyvenusį žmogų buvo lyg į nelaimėlį ir, pasak etnologo Igno Končiaus, neretai net žmogumi nevardindavo. Yra pavyzdžių, kai knygnešiu valstiečiai surinkdavo pinigų, kad jis savo „verslą užsukti“ galėtų.

– Amatais ir prekyba daugiausiai užsiėmė kitataučiai. Koks buvo požiūris į juos?

– Kiek teko spręsti iš surinktos informacijos, požiūris į kitataučius galėjo būti neigiamas ne todėl, kad jie kitaip gyveno ir juokingai meldėsi, o dėl minėto „artumo pinigams“. Nepaisant bendrai gana priešiškos nuostatos, žydus lietuvių kaip tik gerbė už tai, kad šie nesigėdijo savo papročių ir gyvenimo būdo, o užsispyrę jų laikėsi. Taigi, svetimos kultūros atžvilgiu lietuvių buvo gana tolerantiški, tačiau šalinosi jų nuomone netinkamos profesijos atstovų. Galima tai vadinti tradicine kaimo ir miesto žmonių antipatija.

– Tarpukariu lietuvių ėmė aktyviau keltis į miestus. Prasidėjo atitrūkimas nuo šaknų?

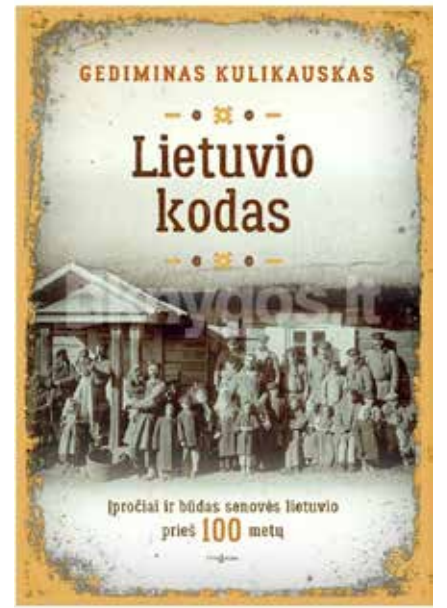
– Net ir į miestą išsikėlę lietuvių paprastai stengėsi turėti žemės kaime. Pavyzdžiui, vienas Jurbarko policijos viršininkas, gana geras pajamas, solidų darbą ir užtikrintą ateitį turintis pareigūnas, vis vien „dėl viso pikto“ įsigijo ūkį. Akivaizdu, kad jis vadovavosi savo tėvų ir senelių mąstysena: kas turi žemės – nebadaus ir geriau už bet kokį miestietį pergyvens karus ir kitas negandas. Žemė buvo saugumo garantu. Šiuo atveju nesunku išvesti paralelę su dabartimi. Vakaruose žmonės labiau linkę nuomotis būstą, o lietuvių žūtbut nori įsigyti nuosavą namą ar bent jau butą. Šaknys prasimuša pro asfaltą ir daugelis, jei turi galimybę, nori ir be buto mieste turėti sodybą prie ežero, kur ir į žemę norisi „rankas įleisti“. Toks individualizmas mums tiesiog įgimtas.

– Šiais laikais kaimas siejamas su bendruomeniškumu, tačiau mes kalbame apie vyraujančią individualizmą?

– Šį gana keistą lietuvišką bruožą pastebėjo ne tik lietuvių, bet Rusijos imperijos etnografai, pažymėję, kad lietuvių valstiečiai veik neįtikėtinau priešinasi bet kokiai kolektyvinės nuosavybės formai. Berods Bernard Fridman rašė, kad lietuvių kalboje net nebuvo tokios sąvokos, kaip bendra valda. Pavyzdžiui, jei lietuvių valstiečiai turėdavo bendrą miško ar dirbamos žemės valdą, dažniausiai dėl jos be paliovos riedavosi. Net jei vieno kaimyno kitam padaryta žala siekdavo pusrublį, lietuvis buvo pasirengęs daug didesnėms išlaidoms, kad savo teisybę įrodytų. Dėl menkiausios skriaudos bylinėdavosi ne tik kaimynai, bet ir tėvas prieš sūnų arba brolis prieš brolių.

– Šiandien mums intensyviai aiškkinama, kad be saiko girtaujame. Koks buvo ano meto žmonių santykis su „velnio lašais“?

– XIX š. pabaiga – XX š. pradžia buvo alkoholio monopolio laikai.

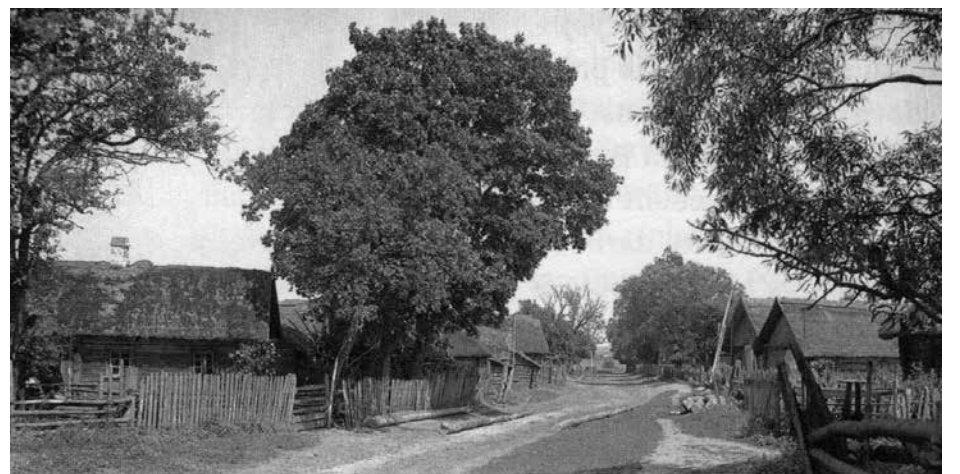
G.Kulikausko knygos *Lietuvio kodas* viršelis

Atitinkamai, populiariausia kontrabandos preke buvo spiritas. Kai trečiojo dešimtmečio pradžioje Lietuvoje buvo įvestas valstybės monopolis, 1 litrai legalaus alkoholio tekdavo 3 neteisėti. Tuo metu atsirado net „geografinio demoralizavimo“ sąvoka, reiškianti, kad pasienio (ypatingai Prūsijos) srityse žmonės masiškai pirko kontrabandinius spiritą ir anodiją, o krašto gilumoje masiškai vartota vadinamoji „samanė“. To meto lietuvių tikrai nebuvo blaivininkai. Priklausomai nuo vietovės, metinis suvartojimas buvo nuo 7 iki 16 litrų grynojo alkoholio per metus. Žemės ūkio darbai būdavo palydimi šiandien net sunkiai suprantamomis „tinktūromis“, kai į alų įmaišydavo anodijos arba muilo akmens. Pasitaikydavo išties siaubingų „šamurliakų“. Turbūt ne vienas matėme nuotraukas, kuriose seneliai arba proseneliai sėdi prie stalo pasistatę mažą buteliuką „valstybinės“, tačiau už kadro greičiausiai stovėdavo kur kas „įspūdingesnis“ butelis naminės ar kontrabandinės.

– Minėjote, kad knygnešiai vertinti kaip verslininkai? Buvo poreikis jų gabenamoms knygoms? Lietuvių taip pat brangino gimtą kalbą, kaip šių dienų kovotojai prieš „svetimas“ raides?

– Knygnešiai būdavo „svetimi tarp savų“. Neretai į šiuos idealistus žiūrėdavo su pašaipą. Kai pats Jurgis Bielinis valstiečiams aiškino, kad „laikraščiai įplieks ugnį, kuri rusų iš Lietuvos išvys“, žmonės iš jo juokėsi ir vadino silpnapročiu „lietuvių karaliumi“. Greitų permainų mažai kas tikėjosi. Daugelis knygnešių savo veiklą vykdė dėl grynai ideologinių paskatų. Net emigrantai priekaištaudavo Lietuvos valstiečiams, kad būdami užsienyje pirko daugiau lietuviškos spaudos nei tėvynėje likę tautiečiai. Taip pat priekaištauta, kad išeivijoje lietuvių labiau rūpinosi mokyklėlių steigimu tuo metu, kai Lietuvoje į tai niekas nekreipė dėmesio.

Nukelta į 5-ą psl.

Senovinis Lietuvos kaimas

Ntrs. iš knygos *Lietuvio kodas*

Mus stiprina istorinė atmintis

Lietuvoje paminėta rugpjūčio 23-oji – Juodojo kaspino diena ir Baltijos kelio 29-osios metinės.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, minėdama Juodojo kaspino dieną, aplankė Varėnos krašto Dainavos apygardos partizanų Juozą Jakavonį-Tigrą ir apžiūrėjo jo sodyboje įkurtą Pietų Lietuvos partizanų vadų vadavietę.

Juozas Jakavonis-Tigras, kuriam šiuo metu 93-eji, yra paskutinis likęs gyvas Varėnos krašto Dainavos apygardos partizanas. Būdamas vos 19 metų jis aktyviai įsitraukė į Lietuvos partizaninį judėjimą, buvo Pietų Lietuvos partizanų vadų J. Vitkaus-Kazimieraičio ir A. Ramanausko-Vanago ryšininkas, kovų su NKVD ir vietinės Merkinės strėbais dalyvis. Suimtas 1946 m. gruodžio mėnesį nešantis partizanų spaudą, kankintas Lietuvoje, vėliau išsiųstas į Sibiro lagerius. Į gimtinę iš tremties jis grįžo 1959 metais. Pasak Prezidentės, dabar, kai ginkluotas pasipriešinimas yra tapęs stipriu propagandos taikiniu, visiems mums ypač svarbu išlaikyti istoriją gyvą,

1988-ųjų rugpjūčio 23 dieną Vilniaus Vingio parke vyko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio organizuota sueiga. Joje dalyvavo daugiau nei 200,000 Lietuvos žmonių, dar kartą viešai pasmerkusių Ribbentrop-Molotov pakta, pareikalavusių atstatyti istorinį neteisingumą

L.Skirpsto ntr.

perduoti ją ateities kartoms, išsaugoti didvyrių, gynusių laisvę ir jos idealus, atminimą, neleisti jų menkinti ir niekinti.

J.Jakavonis-Tigras valstybės vadovei aprodė bunkerį, kurį jis drauge su Pietų Lietuvos partizanais sodyboje įrengė dar 1945 metais. Čia buvo leidžiamas partizanų laikraštis *Laisvės varpas*, įrengta spaus-tuvėlė, ruošiami štabų dokumentai. Šios vadavietės, kurioje taip pat slėpėsi partizanų

vadai J. Vitkus-Kazimieraitis ir A. Ramanauskas-Vanagas, sovietų valdžia taip ir neat-rado. Dešimtmetį trukusiam partizaniniame kare savo gyvybes paaukojo daugiau kaip 20 tūkstančių žmonių.

Lietuvos valst. Martyno Mažvydo bibliotekoje rugpjūčio 21 dieną atidaryta Leonardo Skirpsto fotografijų paroda, skirta didžiausio Sąjūdžio mitingo Vilniaus Vingio parke 30-mečiui. **Inf.**

Apie lietuvių charakterį

Atkelta iš 4-o psl.

Lietuviai sugebėdavo bent trumpam susivienyti prieš išorinę grėsmę, kaip kad garsiosiose Kražių skerdynėse, tačiau, jos nesant, vėl kibdavo vienas kitam į atlapus, kaip dabar dėl paminklų. Išorinė grėsmė suvienydavo: turime pavyzdžių, kai bendromis pastangomis kaimiečiai slėpė knygnešius, o kartais – net išvaduo-davo juos iš caro kareivių rankų. Yra šaltinių, pasakojančių, kaip „kaimo bobos atmušdavo knygnešį nuo kareivių“. Tačiau tarpusavio santykiuose jokios vienybės nelik-davo: jei vienas iš bendro miškelio savininkų nusprendavo išsikraustyti – visi tą miškelį tuojau pat iškirsdavo, kad tik sau daugiau naudotų, o kaimynui mažiau tektų. Požiūris į ne iš žemės darbų gyvenusį žmogų buvo lyg į nelaimėlį ir, pasak etnologo Igno Končiaus, neretai net žmogumi nevadindavo.

– Kai kurie emigrantai grįždavo. Teko iš senų žmonių girdėti istorijų, kaip „amerikonas“ parvažiuodavo. Ar sugrįžėlius priim-davo?

– Juos priimdavo, tačiau nebelaikydavo saviškiais. Iš Amerikos sugrįžęs lietuvis tap-davo keistuoliu, nelyg pagrindinis J.R.R. Tol-kieno „Hobito“ veikėjas. Prisiveždavo visokių „stebuklingų daiktelių ir išmonių“, kaip plie-ninis plūgas ar spyruoklinės akėčios. O neduok, Dieve, jei kuliamažą mašiną įsigijo! Vėliau įvertindavo, kad naujovės ūkyje net labai pravertė, bet iš pradžių keikdavo, kad tokio-mis išmonėmis „visus badu paleis“. Kartais iš emigracijos sugrįžę „amerikonai“ pradėdavo prekybos verslą, atidarydavo parduotuvę, ir tai būdavo vienareikšmiškai vertinama kaip geras dalykas, nes, esą, „lietuvis su žydais konku-ruoti ėmėsi“. Pačiam tuo užsiimti nevalia, bet iš Amerikos grįžusiam kaimynui atleistina, nes jis jau „kitoks“ – toks, žemės nedirbantis keistuolis, bet pinigų turi, vadinasi gal ir dukrą už jo ištekinti galima.

– Kuo mes labiausiai panašūs, o kuo skiriamės nuo to meto žmonių?

– Matyt, kantrumu ir tuo, kad kenčiame ir laukiame per ilgai. Ši savybė gali būti ir bloga, ir gera. Lietuvis kartais pernelyg ilgai kenčia ir nesieja keisti savo kasdienybės, tačiau kar-tais tai pratrūksta tiesiog revoliuciniais veiks-mais, pakeičiančiais viską. Teigiama pras-me, kantrybė mums leido ir leidžia daug ką išgyventi, o neigiama – galime kentėti per ilgai ir atsidurti padėtyje, kai ką nors keisti jau vėlu. Tuomet žmonės ima balsuoti ne rinkimuose, o „kojomis“ – emigraciją renkasi, kai nusi-vilia viskuo ir nebetiki, kad gali ką nors pakeisti. Tokiais atvejais belieka pasikliauti *deus ex machina*, kaip kad XX š. pradžioje lietu-viams tapo Pirmasis pasaulinis karas, suteikęs galimybę išsikvoti laisvę. Tuo metu lietuviams pakako sumanumo ir savivokos ne tik pasinau-doti padėtimi ir paskatinti tautą žengti į priekį – keisti požiūrį į darbą, kraustyti į miestus, užsiimti verslu ir pan. Dabar lyg ir viskas mūsų rankose, viską mokame dirbti, o emigracija nesikeičia. Šiandien skiriamės tuo, kad jaunoji karta nebeturi su senuoju požiūriu susijusių skrupulų – kad ir apie pinigus kalbėti galima drąsiai. Išleisdamas *Lietuvio kodą* padariau savotišką eksperimentą: sakydavau žmonėms, kad knygą parašiau pasipelninti siekdamas. Ne sykį mačiau priekaištą vyresnio amžiaus pašnekovų akyse (juokiasi). Jaunajai kartai, matyt, tai nusistebėjimo nebekeltų.

– Susitikę su to meto žmonėmis, atrastume bendrą kalbą?

– Manau, kad mes būtume šokiruoti požiūriu į higieną, o jie – požiūriu į šių dienų kaimą. Tačiau neabejoju, kad susikalbėtume – mus sieja pernelyg daug būdo bruožų. Pradėjęs rašyti knygą maniau, kad atrasiu sovietmečio pėdsaką dabartinėje mūsų mąstysenoje, bet nustebeu pamatęs, kiek teigiamų ir neigiamų būdo bruožų mes dar vis turime iš 100 metų senumo laikų. Charakteriu esame taip panašūs, kad neabejoju, jog susikalbėtume, ir taip pat neabejoju, kad tuojau pat susiginčytume, nes kiekvienas lietuvis žinojo ir žino geriausiai, kokia turi būti politika ir kokius paminklus aikštėse statyti.

Lzinios.lt

Kanados įvykių apžvalga

GAISRAI BRITŲ KOLUMBIJOJE

Britų Kolumbijos provin-cijoje dega virš 560 gaisrų. Žmonės evakuoti iš 2,800 gyvenamųjų namų, dar iš 11,300 gali būti išskeldinti artimiausiu metu. Raudona-sis Kryžius pranešė surinkęs virš \$20 mln. nuo gaisro nukentėjusiems žmonėms. Britų Kolumbijos gaisrų tarny-

bos duomenimis, jų išlaidos kovai su ugnimi kainavo jau virš \$242 mln. Gaisrų dūmai, kurie, baiminamasi, gali sukelti sveikatos problemų, matomi už 1.6 mln. kilometrų iš NASA palydovo. Kelowna, Penticton ir Vakarų Kootenay oro uostai pranešė atšaukiantys skrydžius dėl prasto matomumo.

SISTEMA PALANKI TURTINGIESIEMS

Remiantis *Public Service of Canada* surengta anoniminė apklausa, kurioje dalyvavo daugiau negu 1,700 auditorių ir kitų mokesčių specialistų, dirbančių *Canada Revenue Agency*, mokesčių sistema yra sukurta turtingiems tapti dar turtingesniais. Su teigi-niu "Akcinės bendrovės ir turtingi asmenys lengviau išvengia mokesčių negu

vidutiniškai Kanadoje" sutiko 90% apklaustųjų. Daugiau negu 80% pritarė teiginiui, kad "Mokesčių lengvatos yra neproporcingai naudingos korporacijoms ir turtingiems kanadiečiams, palygi-nus su visais kanadiečiais", o 45% sutiko, kad *Canada Revenue Agency* įgaliojimai buvo "pažeisti dėl politinio kišimosi".

PAGALBA VARGSTANTIESIEMS

Naujasis federacinės vy-riausybės planas padės daugiau negu dviems milijonams mažas pajamas gaunančių kanadiečių (apie ketvirtadalį iš jų – vaikai iki 18 m.), esančių ties skurdo riba, per artimiausius 12 metų. Jeigu planas pavyktų, Kanada pasiektų žemiausio vargstančių žmonių skaičiaus savo šalies

istorijoje. Už planą atsakingas socialinės plėtros ministeris Jean-Yves Duclos rugpjūčio 21 d. jį išdėstė Vankuveryje. Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Kanadoje žemiau skurdo ribos gyveno daugiau negu 4.2 mln. žmonių, o po vienerių metų jų sumažėjo iki 3.7 mln.

TARP GERIAUSIŲ - TRYS KANADOS MIESTAI

Trys Kanados miestai pa-kluivo į pirmąjį dešimtuką kaip patraukliausi pasaulyje: Kalgaris ketvirtasis, Vanku-veris šeštasis, o Torontas užėmė septintąją vietą. Kiekvienais metais Londone įsikūrusio žurnalo *Economist* mokslinis tyrimas įvertina 140 pasaulio miestų, atsižvelgdamas į 5 kategorijas: stabilumą (vietinis nusikalstamumas, terorizmas ir

kariniai neramumai), sveika-tos priežiūros kokybę, vietinę kultūrą ir aplinką (nuo oro iki restoranų kokybės), švietimo kokybę, infrastruktūros kokybę (nuo pervežimų iki elektros tinklų ir telekomunikacijos). 7 metus iš eilės pirmavo Mel-burnas (Australija), o šiais me-tais geriausiu pasaulyje išrinkta Austrijos sostinė Viena.

PRIIMS DAUGIAU TĖVŲ IR SENELIŲ

Kanadoje įsikūrę naujieji šalies gyventojai, kviesdamiesi savo tėvus ar senelius atvykti gyventi kartu ir tapti šios šalies legaliais gyventojais, naudo-damiesi vadinamąja Šeimų susivienijimo programa, turi pateikti paraiškas Imigraci-jos, pabėgėlių ir pilietybės ministerijai, kuri pasisakė prieš loterijų sistemą, šiuo metu naudojamą, atrenkant laiminguosius būsimuosius šalies gyventojus. Rugpjūčio 21 d. federacinė vyriausybė paskelbė, kad iki 2019 m. Kanadoje pas vaikus ar

vaikaičius apsigyvens 20,500 tėvų ir senelių, o 2020 m. – 21,000. Praėjusiais metais in-ternetines formas tapti tėvų ar senelių rėmėjais užpildė dau-giau negu 95,000 prašytojų, o loterijos būdu iš jų buvo atrinkta tik 10,000. Ministe-rio Ahmed Hussen teigimu, loterinės atrankos procesas vis-tik buvo geresnis, palyginus su ankstesne sistema, tačiau reika-linga nauja. Ministerio teigimu, bus priimta daugiau paraiškų, bet tai nereiškia, jog Kanadoje bus leista apsigyventi daugiau žmonių, negu numatyta.

Parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

OTTAWA, ON

Lietuvos nepriklausomybės šimtmečiui – mūsų paveikslai

Otavos lietuviai - paveikslų kūrėjai su savo kūriniais

Otavos lietuvių bendruomenė kartu su Otavos lietuvių mokyklėle šią vasarą, liepos 8 dieną, surengė kūrybinį vakarėlį, kurio metu tapėm Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui pažymėti skirtus paveikslius.

Kurti paveikslą pasiūlė pagal lietuvių liaudies meno tradicijas, prisimenant kraičio skrynių tapybą. Paveikslo centre vaizduojamas Pasaulio Medis. Jis simbolizuoja Pasaulio sandarą, Žemę ir Dangų, Gyvybę. Nors paveikslo projektą sukūrė Virginija Craig, bet kiekvienas dalyvis nutapė savo patį gražiausią Pasaulio Medį. Ir

spalvas kiekvienas parinko pagal savo skonį. Kaip žinome, kiekvieno Lietuvos krašto žmonės mėgsta skirtingas spalvas ir skirtingus raštus: žemaičiai savo, aukštaičiai savo, suvalkiečiai savo... Taigi, ir visų nupiešti paveikslai – skirtingi, kaip ir mes patys, ir visi labai gražūs!

Dabar kiekvienas iš mūsų, šio kūrybinio vakarėlio dalyvių, turim savo pačių nutapytą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui paminėti skirtą paveikslą.

VC, aut.ntr.

MONTREALIS, QC

Prie vargonų – Virginijus Barkauskas

Neužmirštama vargonų muzika

Garsus lietuvis vargonininkas Virginijus Barkauskas liepos 29 d. koncertavo Montrealio Šv. Juozapo oratorijoje. Šis koncertas, vienas iš septynių, yra skirtas Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio paminėjimui Šiaurės Amerikoje. Savo įdomia programa vargonininkas sužavėjo ne tik Montrealio lietuvius, bet ir keletą šimtų turistų bei vietinių gyventojų. Po didžiosios šventovės skliautais skambėjo Johann Sebastian Bach, Bernard Wayne Sanders, Ola Gjello, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Juozo Naujalio, Louis Vierne, Jean Guillou kūriniai.

Vilija Bulota

HAMILTON, ON

Liepos 6-ąją, minėdami Lietuvos Valstybės dieną ir nepriklausomybės atkūrimo 100-metį, grupė Hamiltono lietuvių, susirinkusių J. ir A. Gedrių kieme, gieda *Tautišką giesmę*

Buvusio Hamiltono mergaičių choro "Aidas" dainininkės

Hamiltono lietuvių bendruomenė garsėja buvusia kultūrine veikla, savo šokėjais ir dainininkais, teatro vaidintojais ir lietuviško radijo laidomis.

DELHI, ON

Rugsėjo 2, sekmadienį, mūsų kaimyninė Šiluvos Mergelės Marijos bendrija Londone švenčia savo parapijos šventę. Tą dieną Londono Mary Immaculate šventovėje pamaldos bus įprasta tvarka – 3 valandą po pietų, o po pamaldų – vaišės, apmokamos iš a.a. prof. Romo Mitalo parapijai paaukotų pinigų. Visi mūsų parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

Mišios mūsų šventovėje aukojamos sekmadieniais, 11 valandą ryto.

Rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios aukojamos už a.a. Česlovą Senkevičių.

Rugsėjo 9, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Aldoną

LONDON, ON

Rugsėjo 2 d. švenčiame savo parapijos šventę. Po pamaldų visi esate kviečiami vaišėms, kurios šiais metais padengiamos iš a.a. prof. Romo Mitalo parapijai paaukotų pinigų. Todėl kviečiame tuo pačiu ir šį mūsų ištikimą parapijietį prisiminti savo asmeniškose maldose.

Lietuviškos Mišios aukojamos 3 v.p.p. kiekvieną mėnesio pirmąjį sekmadienį Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

Rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios aukojamos už Staškūnų šeimos mirusius.

Spalio 7, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Reginą Miškinytę.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERA TYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.35%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.75%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 2.10%
1 m. term. indėliai 2.10%	2 metams 2.2 5%
2 m. term. indėliai 2.25%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

2017 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **12%** Iškaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **6%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

% Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 140 MILIJONŲ DOLERIŲ

Aviation Sensation – Stan Kuliavas

By Victoria Scott

Discovering his love of aviation at a young age, Stan Kuliavas was guided down an ever-changing path, but found his way back. Now he is using his success to help those around him.

Stan Kuliavas has worn many different hats. As a young adult, his involvement in basketball fostered an interest in sports medicine. After he began university, however, he discovered that sports medicine was not his true passion. Following advice from his father, he attended an introductory flight class – and he was hooked.

Kuliavas has achieved remarkable success in the aviation world, and he is currently vice-president of sales and business development at Levaero Aviation. With nearly a decade of experience, Kuliavas is an integral member of the Levaero team, as he oversees the planning and execution of growth strategies for the company. He also deals with marketing and aircraft sales, specifically of the Pilatus PC-12 NG and PC-24 private aircraft, of which Levaero is the only Canadian distributor.

His success has led to various accolades, such as Apex Society's Power 30 Under 30, and he was named one of WINGS magazine's Top 20 Under 40. Though accolades may be validating for some people, for Kuliavas, they are simply signifiers of the fact that he is doing something right. "Any sort of award that I've ever received is certainly an honour and humbling, but it's a reflection of a lot more than just me," he says. Kuliavas understands the value in helping others, just as people have helped him. He is an avid supporter of the Careers in Aviation Expo, even acting as a keynote speaker. This allows him the opportunity to educate young adults who are interested in pursuing a career in aviation, just as Kuliavas was.

Though his careers have been diverse, a common theme throughout his life has been an avid focus on helping his community. This attention to philanthropy is evident in many of his endeavours. Kuliavas was a board member for the St.

Stasys Kuliavas

Ntr. iš tinklalapio

Michael's Young Leaders for six years, helping raise funds and generate awareness for Toronto's St. Michael's Hospital. He recently organized a relief mission to Attawapiskat, Ont., bringing winter clothing and water purification experts to the area. Says Kuliavas: "If I see an opportunity, and I'm able to, in some minor, minor way, positively effect some change, I'd like to at least try to." He is also currently the director of Bay Street Hoops in Toronto. In its 24th year, this is the largest charity basketball group in Toronto, and it mixes the passion Kuliavas has for both sports and philanthropy.

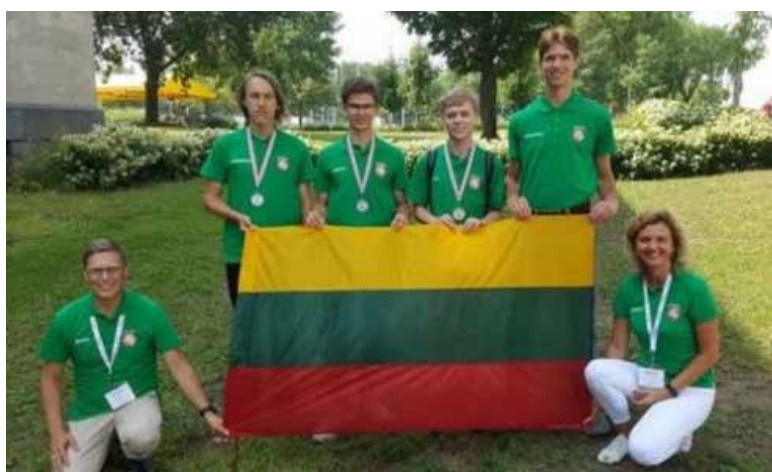
The desire to help others is one of Kuliavas's strongest motivations, filtering into every facet of his life. Asked what he hopes his legacy will be, he says, "I suppose it would be nice if it revolved around helping others reach their full potential." Based on everything he has done to date, professionally and personally, he is definitely on the right track.

www.levaero.com

Jaunųjų Lietuvos geografų sėkmė

Liepos 31 – rugpjūčio 6 dienomis Kvebeke, Kanadoje, vyko 15-oji tarptautinė geografijos olimpiada. Joje dalyvavo mokiniai iš daugiau nei 40 pasaulio valstybių.

Vilniaus licejaus mokinys Domantas Kuryla iškovojo aukso medalį ir apgynė savo titulą – aukso medaliu tarptautinėje geografijos olimpiadoje jis buvo apdovanotas ir pernai. Sidabro medalius parsivežė Vilniaus licejaus mokinys Tomas Sinkevičius ir Kauno technologijos universiteto gimnazijos mokiniai Vincas Vosylius ir

Lietuvos moksleiviai, tarptautinės geografijos olimpiados dalyviai, su vadovais R.Šalna ir mokytoja Angele Pakamoriene

Mindaugas Dženkaitis. Lietuvos atstovai bendroje įskaitoje užėmė penktą vietą pasaulyje, trečią – Europoje ir yra pirmi tarp Baltijos šalių. Lietuvos komandai vadovavo ir moki-

niams pasiruošti padėjo Lietuvos geografijos mokytojų asociacijos prezidentas Rytas Šalna ir Gargždų „Minijos“ progimnazijos mokytoja ekspertė Angelė Pakamoriene. **Inf.**

Baigiasi vasaros studijos

Baigiantis vasarai, su Lietuva atsiveikina užsieniečiai – vasaros studijų dalyviai Kaune ir Vilniuje. Vilniuje, Lietuvos edukologijos universitete, nuo liepos 31 d. vykusiuose Lietuvos kalbos ir kultūros vasaros kursuose šiemet mokėsi 100 dalyvių iš 28 pasaulio valstybių: Australijos, Kanados, Argentinos, Filipinų, Japonijos, Kinijos, Olandijos ir kt. Kursų dalyviai mokėsi lietuvių kalbos, susipažino su Lietuvos kultūra, istorija, keliavo po Lietuvą. Jau šešioliktus metus rengiami lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursai baigiasi rugpjūčio 29 d.

Kaune VDU lietuvių kalbos ir kultūros programa "Baltijos vasaros universitetas" šiemet buvo surengta jau 20-ąjį kartą. Liepos viduryje prasidėjusiose paskaitose dalyvavo studentai, mokslininkai, tyrėjai bei žmonės iš viso pasaulio, panoręję išmokti savo senelių ar sutuoktinių kalbos. VDU rengiamas projektas BSU jau antrą kartą sujungė vasaros stažuotių programą ir lietuvių kalbos ir kultūros, „Asmens prekės ženklo formavimo“ bei „Kūrybinių medijų laboratorijos“ kursus, kuriuose svarstomos kūrybiškumo, komunikacijos ir kultūros temos. **Inf.**

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.70%
1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.20%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.20%
1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00
Ketvirtadieniai 9:30 - 8:00
Pentadieniai 9:30 - 7:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmdieniai 8:30 - 12:30

ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3
Tel. 905-566-0006

Darbo laikas: Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmdieniai 9:30 - 12:30

PRISTATOME
DU NAUJUS
GIC
PASIŪLYMUS

13 mėn.

2.85%

tik naujiems įnašams

*Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu

*Pasiūlymas
galioja ir
TFSA, RRSP
ir RRIF
investicijoms

21 mėn.

3.00%

tik naujiems įnašams

VASAROS DARBO LAIKAS

PAGRINDINIS SKYRIUS

ŠEŠTADIENIAIS UŽDARYTAS

nuo BIRŽELIO 16 d.

Prie nuolatinių darbo valandų
sugrįžtame RUGSĖJO 8 d.

MISSISSAUGOS SKYRIUS

UŽDARYTAS

BIRŽELIO 3 - RUGSĖJO 2 d.d.

skyrius vėl pradės darbą nuo
RUGSĖJO 6 d.

Pagrindinis skyrius nedirbs šiomis ilgųjų savaitgalių dienomis:

Šeštad. birželio 30 d., sekmd. liepos 1 d., pirmad. liepos 2 d.
Šeštad. rugpjūčio 4 d., sekmd. rugpjūčio 5 d., pirmad. rugpjūčio 6 d.
Šeštad. rugsėjo 1 d., sekmd. rugsėjo 2 d., pirmad. rugsėjo 3 d.

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Toronto Maironio mokykla šiais metais paminėjo savo 70-metį Toronto Lietuvių Namų karaliaus Mindaugo vardu pavadintoje salėje. Susirinko gausybė svečių, kurių daugelis – buvę šios mokyklos mokiniai. Tačiau labai įdomu pavartyti mokyklos metraščius bei kitus leidinius ir pasiklausyti atsiminimų tų, kurie Maironio mokyklą baigė jau seniai. Pasakojimų detalės nupiešia vaizdus, kurių dabar jau nebepamatysi, atskleidžia požiūrį į savosios kalbos mokymąsi gyvenant toli nuo savo ar savo tėvų gimtinės, supažindina su lietuvių istorija Kanadoje. Šiandieną – dviejų buvusiųjų Maironio mokyklos mokinių atsiminimai.

Rima De Iuliis

„Lietuviškas mokslas pečių nepasunkina“

Atvažiavom iš Blomberg į Toronto 1948m. Nelabai prisimenu tuos metus, kada mokyklėlė pradėjo veikti Šv. Jono Krikštytojo klebonijos rūsyje. Mano pirmos dienos liet. mokykloje buvo Šv. Pranciškaus katalikų mokyklos patalpose. Nebuvo jokio klausimo, ar eiti į mokyklą, ar ne. Šeštadieniais dažniausia tėvelis, kuris tada buvo fabriko dar-

nelaukiau. Mokytojas J. Jankaitis buvo griežtas lietuvių kalbos pamokose, ir dabar galiu įvertinti jo pastangas išmokyti mus rašybos. Sunkiausia buvo linksniavimas ir nežinojimas, kokį egzamino bilietą ištrauksiu. Bijojau vėl, žinodama, kad tėvelis yra tame pačiame pastate (jis jau dirbo mokykloje), ir nenorėjau, kad jam dėl manęs būtų gėda.

Smagiausias laikas buvo dainavimas (mokė kun. B. Pacevičius), ruošti vaidinimams ir su draugėmis šokti tautinius šokius. Taip pat liko gražūs prisimini-

1953 m. kun. B.Pacevičiaus vadovaujamas Maironio mokyklos choras. G. Rinkūnaitė (vėliau Paulionienė), stovi I eil. 4-ta iš d.

bininkas, įsodindavo į Lansdowne autobusą, tada įlipdavau į Dundas tramvajų. Mašinos neturėjom. Man buvo įdomi ta kelionė, ir norėjau susitikti savo drauges, kurios buvo mano tėvėlių draugų dukros.

Ar pamokose buvo įdomu? Nelabai. Buvo griežta tvarka, ir turėjau būti atsargi, kad tėveliai negautų kokio skundo dėl manęs. Neatsimenu, kad būtų užduoti namų darbai. Tik vėliau, gal 6 skyriuje, reikėjo laikyti egzaminus. Aš jų tikrai

mai apie mūsų mokyklos ekskursiją prie Niagaros krocklio. Atsimenu, kad vėliau, pačiai būnant mokytoja ir vedėja, buvo svarbu, kad vyktų metinės ekskursijos pas tautodailininkus Tamošaičius ir kad per mokslo metus būtų įtraukta kultūrinė veikla ir pasirodymai ne tik tėveliams, bet ir bendruomenei.

Buvusi Maironio mokyklos mokinė ir vedėja Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė

Muzikos mokytoja D. Viskontienė su 10 kl. mokiniais. A.Saplys – paskutiniame suole dešinėje eilėje. 1980 m.

Turtas ir dovana

Prieš 38 metus baigiau Toronto Maironio mokyklą. Pasižiūrėjau į paskutiniųjų mokslo metų metraščių ir pats nustebau, kad į mokyklą ėjome 10 metų, o ne 8, kaip dabar! Pradėjome Annette mokykloje ir baigėm St. Vincent de Paul – prie Roncesvalles gatvės. Kai bumbėjau tėvam, kad nenorėjau lankyti, tėvas pusiau miegantį išversdavo iš lovos, veždavo ir sakydavo: „Yra mūsų pareiga išlaikyti kalbą, tradicijas ir istoriją, nes mūsų kraštas pavergtas ir užimtas sovietų. Tikslas yra nepriklausomybė, ir mes prisidėsime, kaip mes galime Kanadoje, išmokydami vaikus Lietuvos istorijos, geografijos ir kalbos mokykloje. Toliau – skautausim, dainuosime, sportuosime ir bendrausime kartu! Tik lietuviškai!“ Taip sakė mano tėvas Bronius! Ir viskas! Nepaprieštarau! Mokykla papildė tai, ką išmokom namuose. Man didžiausias paveldas iš mokyklos yra gyvenimo draugystė ir savo kilmės su-

vokimas. Nors turiu porą gerų draugų kanadiečių iš gimnazijos ir universiteto, mano geriausi draugai, su kuriais dar vis bendrauju, yra Maironio mokyklos klasiokai, dalyvavę ir kitose jaunimo organizacijose. Nors buvo sunku lankyti lietuvišką mokyklą, ypač, kai sportas ir kiti užsiėmimai traukė tą 15-17 metų paauglį į visas puses, bet įgilintas patriotizmo jausmas ir pareiga padėjo išsilaikyti. Dabar stengiamės savo vaikus įtikinti, kad lietuviškos šaknys, kalba ir kultūra yra turtas ir dovana, kurią jie turėtų suprasti ir priimti gerbami visus, kurie pasiaukuoja išlaisvinant Lietuvą.

Maironio mokykla vaikams ir lietuvių kalba yra siekimas ir dovana. Aplankys jie laisvą Lietuvą, bendraus, dirbs ir kiekvienas nuspręs, ką ta Lietuvėlė jiems reiškia. Ir tada bus, kaip bus.

Noriu priminti tiems, kurie lanko šeštadieninę mokyklą: nesustokite mokytis ir būkite pavyzdingi lietuviai.

Buvęs Maironio mokyklos mokyns Alvydas Saplys

Vasaros koncertai Lietuvoje

Lietuvoje šią vasarą liepos 22–rugsėjo 16 dienomis vykęs festivalis „Pasaulio balsai“ sukvietė daug įdomių atlikėjų iš Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų. Dvylikoje koncertų, kurie vyko Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventovėje bei Palangos Gintaro muziejuje, skambėjo įvairi muzika.

Koncerto Vilniaus Taikomosios dailės muziejuje groja Vilniaus valstybinis kvartetas (iš k.) Dalia Kuznecovaitė (I smuikas), Artūras Šilalė (II smuikas), Girdutis Jakaitis (altas), Edmundas Kulikauskas (violončelė), centre prie fortepijono – pianistė Ilona Damašiūtė-Beres (Torontas, Kanada)

Festivalio koncertuose Palangoje dalyvavo ir Toronte gyvenanti pianistė Ilona Damašiūtė-Beres. Kartu su Vilniaus valstybinio kvartetu ji atliko R.Schumann fortepijoninį kvintetą Es-dur bei fortepijoninį ciklą „Karnavalas“. Atlikėjai šio kompozitoriaus kūrinis pasirinko neatsitiktinai – būtent R.Schumann kūryba 2017 metais Toronte juos paskatino bendram grojimui. Rugsėjo 26 d. dar vieną koncertą ši atlikėjų grupė surengė Vilniuje Taikomosios dailės muziejuje.

Inf.

Steigiamas Baltijos valstybių kultūros fondas

Liepos 8 d. Latvijoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūros ministeriai pasirašė du trišalio bendradarbiavimo dokumentus – susitarimą dėl Baltijos valstybių kultūros fondo steigimo ir susitarimą dėl Dainų ir šokių švenčių tradicijos apsaugos ir plėtotės.

Steigiamas Baltijos valstybių kultūros fondas finansuos Lietuvos, Estijos ir Latvijos kultūrinio bendradarbiavimo bendras programas bei bendrus tarptautinius kultūrinius renginius. Fondas remtų profesionalius projektus architektūros, vizualiųjų menų, dizaino, literatūros, muzikos, scenos menų, bibliotekų, muziejų ir archyvų srityse. Numatyta, kad kiekviena valstybė kasmet fondui skirs po 100,000 eurų. Lėšos pirmiausia bus skiriamos naujiems kultūros sumanymams, skatinantiems Baltijos šalių kultūros tarptautiškumą.

Baltijos kultūros fondą paeiliui po trejetą metų valdys Estijos kultūros rėmimo fondas (*Eesti Kultuurikapital*), Latvijos valstybinis kultūros rėmimo fondas (*Valsts kultūrkapitāla fonds*) ir Lietuvos kultūros taryba.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos susitarimas dėl Dainų ir šokių švenčių tradicijos apsaugos ir plėtotės padės tobulinti pasirengimo Dainų šventėms eigą, saugoti šią tradiciją. Trys Baltijos valstybės numato įsteigti bendrą komitetą, kuriame dirbtų 21 narys. Į komitetą kiekviena šalis skirs savo delegatus, atstovaujančius Dainų šventės rengiančiai institucijai, Kultūros ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai bei valstybinei UNESCO komisi-jai. Komiteto veikloje taip pat dalyvaus kiekvienos valstybės skiriami trys kultūros srities specialistai. Susitarime numatoma, kad komiteto sudėtis bus atnaujinama pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kas trejus metus.

Inf.

Skaitytojų laiškai

Mano vasara Kretingos stovykloje

„Kretingos“ stovyklautojai – argi mes ne gražūs ?!

Turiu prisipažinti, pats didžiausias šios vasaros mano nuotykis – netikėtai tapau stovyklautoja ... „Kretingos“ stovykloje. Man tai buvo netikėta ir nauja patirtis, daug išpūdžių, kuriais ir noriu pasidalinti. Stovyklos jaunųjų viršininkų pakviesta surengti stovyklautojams virimo pamokėles, sutrikau – kaip aš mokysiu vaikus, kas jiems būtų įdomu? Atvykau į stovyklą truputį anksčiau, kad susipažinčiau su stovyklos gyvenimu, ir likau nustebinta – kiekviena diena čia buvo vis kitokia: žaidimai, užsiėmimai, maudynės, tikėjimo pamokėlės ar kiti renginiai – vieni pilni juoko, šypsenu, išdaigų, kiti, jei reikia, rimti, susikaupę. Ir visą tą triukšmingą stovyklautojų gyvenimą nuo ryto iki vėlyvos nakties ramiai ir labai atsakingai rikiuoja vadovai, stovyklos administracija. Matosi, visi puikiai supranta savo pareigas ir atsakomybę. Kiek supratau, vadovai – daugiausia tie patys buvę „Kretingos“ stovyklautojai, čia praleidę ne vieną vasarą ir puikiai suprantantys vaikų lūkesčius, atsakomybę už jų saugumą. Buvo malonu stebėti, su kokiu apetitu stovyklautojai valgykloje valgė pusryčius ar pietus, rinkosi mėgstamas daržoves salotų bare – ne vienas tėvelis nustebtų ... Aš nieko nepagražinu – visos stovyklos gyvenimo akimirkos filmuojamos, fotografuojamos, ten atsispindi tikroji,

nesuvaldinta stovyklos nuotaika. Savo virimo pamokėlei angliškai kalbančių stovyklautojų pamainoje pasirinkau patį lietuviškiausią patiekalą – šaltibarščius. Kai kurie vaikai jau buvo ragavę šio vasaros patiekalo, kiti pirmą kartą matė, kaip ir iš ko gaminama ši rožinė sriuba. Ne tik matė, bet ir patys gamino. Teisybės vardan reikia parašyti, kad pjaustant virtus burokėlius ir pirštukai, ir nosytės, ir veideliai buvo rožiniai, bet sriuba buvo „išvirta“, ir ją ragavo visi stovyklautojai. Dar mokėmės kepti šokoladinį plokštainį, mėgstamą saldumyną. Su kita – lietuviškai kalbančių vaikų – pamaina irgi „virėme“ šaltibarščius, smagiai voliojome varškės virtinukus – tinginėlius. Atrodo, virimo pamokėlės vaikams patiko, man dar labiau patiko vaikų fantazija, išradingumas, nepiktos išdaigos. Kiek turime gabių išradinčių vaikų! Ir pagalvojau, kad žiemą, kai daugiau laiko leidžiame patalpose, ar nevertėtų prisiminti smagias dienas stovykloje ir surengti talentų pasirodymą-koncertą, o už jį surinktas lėšas skirti „Kretingos“ stovyklos reikalams? Tai būtų proga pasidžiaugti įvairiausiais mūsų vaikų gabumais ir paremti „Kretingos“ stovyklą – šią smagią vaikystės vasarų vietą.

Genovaitė Kobelskienė

A.Kaknevičiaus nuotraukose: 2018-ųjų vasara „Kretingos“ stovykloje

1.50%
Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
<p>RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)</p> <p>Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.50%</p> <p>1 metų 2.00% 2 metų 2.15% 3 metų 2.30% 4 metų 2.50% 5 metų 2.75%</p>	<p>GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)</p> <p>1 metų 2.00% 2 metų 2.15% 3 metų 2.30% 4 metų 2.50% 5 metų 2.75%</p> <p>1 metų iškeičiamas 1.50% 1 metų JAV dolerių 0.75%</p>

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų **3.90%**
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų **3.40%**
1 metų pastovių palūkanų, atviras **3.59%**

1 metų **3.39%**
2 metų **3.49%**
3 metų **3.59%**
4 metų **3.79%**
5 metų **3.89%**

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 4.10% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Palikimų administravimas
- Imigracija į Kanadą
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Testamentai ir įgaliojimai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.teviz.com

Dėl tėvelio

A†A

dr. Česiaus KURO mirties

nuoširdžiai užjaučiame KLB krašto valdybos nares Joaną Kuraitę-Lasiene, Virginiją Zubrickienę ir garbės gen. konsulą Paulių Kurą bei jų artimuosius.

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Turner & Porter

L Aidotuvijų Namai

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

**Prie Baltijos –
senovinė ugnies naktis**

Rugpjūčio 25 d. „Senovinė ugnies naktis“ rengėjai pakvietė 8.30 valandą vakaro (vietos laiku) uždegti simbolinius vienybės ir draugystės Baltijos jūros šalių šimtmečio laužus. Šiais metais simboliniai „Senovinės ugnies nakties – šimtmečio laužai“ Lietuvos pakrantėje skiriami šimtmečio sėkmės istorijos kūrėjams, kurie išsaugojo ir kūrė valstybingumo tradicijas, kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Rugpjūčio 25-ąją buvo uždegta daugiau nei 20 laužų. Per daugelį metų „Senovinė ugnies nakties“ šventė tapo tradicine ir buvo pradėta švęsti daugelyje Baltijos jūros pakrantės šalių – prie projekto prisijungė Estija, Latvija, Švedija, Lenkija. Simboliniai laužai uždegami net ir tose šalyse, kurios neturi Baltijos jūros pakrantės. Šventės metu vyksta įvairūs kultūriniai renginiai – poezijos, folkloro, tradicinių šokių vakarai, kuriuose aktyviai dalyvauja vietos bendruomenės ir svečiai. Šimtmečio laužai Lietuvoje uždegti Šventosios uosto teritorijoje ant kopos, Monciškėse, prie Palangos gelbėjimo stoties, tarp Palangos tilto ir Palangos gelbėjimo stoties, prie Palangos tilto, tarp Palangos tilto ir Birutės paplūdimio, prie Birutės kalno – Birutės paplūdimio ir kitose pajūrio vietose. Laužai degami tik gavus visus būtinus leidimus iš savivaldybių administracijų.

Alkas.lt inf.

Labdaros fondo žinios

• Paskutinis prieš vasaros pertrauką Direktorių tarybos posėdis įvyko liepos 17 d. slaugos namuose. Pirmininkavo Judita Kavaliauskienė.

• Laikinojo administratoriaus Michael Bausch pranešime pažymėta, kad lovų užimtumas siekia 99.4%. Gyventojų komitetas surengė susirinkimą birželio 26 d. Pasidžiaugta, kad „Toronto Challenge“ eitynėse „Labdaros“ komanda surinko \$2,300, už kuriuos buvo nupirktos 4 naujos lauko kėdės gyventojų balkonams antrame ir trečiame slaugos namų aukšte. Ministerijos slaugos namų gerovės įvertinimo lenteleje „Labdara“ įvertinama geriau nei vidutiniškai kitos tokios pat įstaigos provincijoje.

• GALA 2016 surinktomis lėšomis apmokėtas vaiz-

do saugos sistemos aparatūros įrengimas viduje ir slaugos namų aplinkoje. Sistema jau įrengta ir veikia. Netrukus taip pat pradės veikti veidų atpažinimo sistema, į kurią bus įdėtos gyventojų, turinčių polinkį „išeidinėti“, nuotraukos. Šiuo metu vyksta apmokymai, kaip dirbti su šia įranga.

• Kitas svarbus projektas – slaugytojų stočių visuose trijuose aukštuose atnaujinimo darbai. Direktorių tarybai bus pateikti trys statybininkų pasiūlymai projektui vykdyti. Taryba atrinks tinkamiausią, ir tada darbai prasidės. Nuoširdi padėka mūsų kredito kooperatyvams: Toronto „Paramai“, Prisikėlimui ir Hamiltono „Talkai“, kurie jau paaukojo lėšų atnaujinimo darbams.

• Vadybininkas Robert Berg pranešė, kad K. Wynne vyriausybė padidino išmoką „Labdarai“, kuri turi būti panaudota tiesioginei gyventojų slaugai. Išmokos

SLAUGOS NAMAMS „LABDARA“

5 Resurrection Rd., Etobicoke (Islington/Bloor W)

reikalinga

RAŠTINĖS DARBUOTOJA/AS

sekmadeniais. Darbo laikas 9.30 v.r. - 3.30 v.p. Atlyginimas (pagal sutartį) \$14 /val.

Darbo apimtis: atsakinėti tel. ar naudojant „Pager“ anglų ir lietuvių kalba, reikalui esant pakviesti slaugos darbuotojus, priimti svečius ir lankytojus, palydėti juos pas gyventojus, atlikti kai kuriuos pagalbinus raštinės darbus. Būtinai įgūdžiai dirbti su kompiuterio Windows ir MS Office programomis. Daugiau informacijos gali suteikti administratorius. Darbuotojas reikalingas nedelsiant.

Norintieji prašomi kreiptis į slaugos namų administratorių Michael Bausch tel. 416-232-2112 ext. 401.

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

**Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)**

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

**LIETUVIŲ MALDOS DIENA
MIDLANDE**

Bendra lietuvių maldos diena Kanados kankinių šventovėje Midlande šiais metais vyks rugsėjo 22, šeštadienį

12.30 v.p.p. – Kryžiaus kelias, 1 v.p.p. – Mišios šventovėje

Tą dieną Midlande vyks Toronto Maironio ir Hamiltono M. Valančiaus lietuvių mokyklų pamokos apie Kanados ir Lietuvos kankinių istoriją, kuri prie šventovės paženklinta lietuvišku kryžiumi. Po Mišių visi kartu pabendrausime, galėsime užkasti ir atsigaivinti parke netoli šv. Jono Pauliaus II altoriaus. Adresas: 16163 Highway 12 W., Midland, ON.

KELIONĖ AUTOBUSU Į MIDLANDĄ

Rugsėjo 22, šeštadienį, kviečiame bendrai autobusu vykti į Midlandą!

8.30 v.r. autobusas išvyks nuo Hamiltono Aušros Vartų šventovės (58 Dundurn St. N., Hamilton) ir apie 9 v.r. atvyks prie Toronto Prisikėlimo šventovės (1 Resurrection Rd., Toronto). 9.15 v.r. autobusas išvyks nuo Toronto Prisikėlimo šventovės į Midlandą.

Autobusas 3.30 v.p.p išvyks nuo Midland šventovės ir veš keleivius namo, į Toronto Prisikėlimo šventovę bei Hamiltoną.

Prašome užsirašyti kelionei autobusu Toronto Prisikėlimo parapijoje, tel. (416) 533-0621 arba Hamiltone tel. (905) 527-6440 (pas Reginą Choromanskytę). Kelionės kaina – \$20 asmeniui. Kelionei prašome pasiimti maisto ir vandens.

KLKC inf.

Toronto „Labdaros“ slaugos gyventojų išvyka į mūsų savanorės Onos Stončiuvienės namus Mississaugoje. Tai kasmetinė išvyka, kurios visi labai laukia

Gabijos ntr.

suma prilygsta vienos slaugytojos atlyginimui. Taip pat paskirta po \$100 metams kiekvienam gyventojui, kad slaugos namai galėtų įsigyti reikmenų (pvz., lazdu, vaikščiojimui ramsčių ir kt.), kurie padėtų gyventojams išvengti ar sumažinti kritimų atvejus.

• Rudenį bus pradėta naujo slaugos namų administratoriaus paieška.

• Liepos 17 d. įvyko gyventojų jau kasmetine tapusi, išvyka pas mūsų savanorę Onutę Stončiuvienę Mississaugoje. Pasismaguriavę namie gamintais šaltibarščiais, sumuštiniais ir Onutės keptu „Napoleono“ tortu, visi smagiai praleido laiką kieme, tarp žydinčių gėlių. Nuoširdus ačiū Onutei!

Kitas Direktorių tarybos posėdis bus rugsėjo mėnesį.

GJP

40 Lietuvos kankinių šventovėi
NIEKADA
Švento Jono parapijai 90
NENULEISK
100 kunigui Petru Ažubaliui
SPARNŲ
Nepriklausomai Lietuvai 100

Rugsėjo 28, penktadienį
7 v.v.
Sodinsime Šimtmečio ažuoliuką Šv. Jono lietuvių kapinių parke

7.30 v.v.
Atidarysime sukaktuvinę parodą „Niekada nenuleisk sparnų“ Kanados lietuvių muziejuje archyve

Rugsėjo 30, sekmadienį
2.15 v.p.p.
Malda prie kun. Petro Ažubalio kapo, sukaktims skirto kryžiaus šventinimas. Kryžių kalnelyje

3 v.p.p.
Iškilmingos Mišios
ir Švenčiamaus Subvirtinimo sakramentas su Kauno arkivyskupu Lionginu Virbalu, SJ

5 v.v.
Šventinė programa ir pokylis Anapilio salėje
Bendroje programoje: choras „Balsas“ iš Montrealo, choras „Volunge“ iš Toronto, Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų choras, Anapilio sodybos vaikų ir jaunimo choras „Gintarėliai“, Lietuvos kankinių parapijos choras, Toronto Merginų ansamblis, Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ šokėjai

Šventėje dalyvaus viešnios **Edita Lansbergienė** ir **Snieguolė Kubiliūtė** iš Biržų krašto muziejaus „Sėla“, kun. P. Ažubalio gimtinės

POKYLIO BILIAI
platinami sekmadieniais po 10.30 v.r. Mišių Lietuvos kankinių parapijos salėje, taip pat galite užsakyti pas Juliją Maksimavičienę
tel. (905) 785-0431, el.pastu: jtumelis@gmail.com
\$60 suaugusiems, \$30 jaunuoliams (15-25 m.), \$20 moksleiviams (7-15 m.), vaikams iki 7 m. nemokamai.
Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga

Previewing the 2018 Toronto International Film Festival

An exciting array of local and international films is heading to Toronto next month, including the world premiere of a new Lithuanian feature

TOMAS TRUSSOW

After Eglė Vertelytė brought her film *Miracle (Stebuklas)* to last year's edition of the Toronto International Film Festival, another promising Lithuanian filmmaker is coming to Toronto this September to debut her newest creation to the world. *Summer Survivors (Išgyventi vasarą)* is directed by Marija Kavtaradzė and follows the journey of young psychologist Indrė (Indrė Patkauskaitė), who must escort two patients suffering from mental illness to a seaside psychiatric clinic for treatment. Along the way, they bond over their shared experiences and lay bare the inner demons that still haunt them. The film promises to be a delicate and mature depiction of mental health and human connection; film programmer Dimitri Eipides praises it as “a joyful ode to the human spirit’s resilient nature,” and a film that prioritizes “gentle humour over melodrama to create complex characters that shine through natural performances.” This is Kavtaradzė’s first feature film; her second short film *I’m Twenty Something (Man dvim keli)* won a Silver Crane (“Sidabrinės gervės” apdovanojimą) for Best Student Film at the Lithuanian Film Academy Awards in 2015.

Meanwhile, Canadians have no shortage of national cinema at their disposal. Québécois wunderkind Xavier Dolan returns to the festival with his first English-language film, *The Death and Life of John F. Donovan*, which is about the secret correspondence between a celebrity and a young admirer. Renowned French-Canadian filmmaker Denys Arcand also makes a return with the satirical crime thriller *The Fall of the American Empire*. Other Canuck films to keep an eye on are Ontario director Patricia Rozema’s *Mouthpiece*, which details the inner conflicts of a woman about to bury her mother, and Maxime Giroux’s *The Great Darkened Days*, which follows a Quebec draft dodger-turned-Charlie Chaplin impersonator. If you’re looking to see a familiar story brought to life, Don McKellar helms an adaptation of Joseph Boyden’s Scotiabank Giller Prize-winning novel *Through Black Spruce*, which is set in Moosonee, Ontario. The long-awaited documentary *Sharkwater Extinction* will also debut at the festival. It was the last film of conservationist Rob Stewart, who died tragically in a scuba diving accident during the film’s production.

If your tastes trend towards the international,

TIFF has plenty in store for you. Tibet is represented by Pema Tsenden’s *Jinpa*, a strikingly-shot film about dreams and a chance encounter between a truck driver and a hitchhiker. Want something Cuban? Try *The Extraordinary Journey of Celeste Garcia*, an absurdist comedy about a plantation worker’s fateful encounter with an extraterrestrial. Turkey will be featured in *Sibel*, which deals with a mute woman helping a mysterious fugitive, as well as the three-hour family epic *The Wild Pear Tree*, about an author facing down his father’s destructive gambling addiction. Poland’s major import is Oscar-winner Pawel Pawlikowski’s *Cold War*, a jazzy and tumultuous love story set in post-war Europe which was cited for its direction

Kadras iš lietuviško kino filmo „išgyventi vasarą“

at Cannes. Meanwhile, Austria’s highlight is Markus Schleinzer’s *Angelo*, a period drama about an African boy sent to live in a Viennese palace. And those interested in Russia’s most famous (and infamous) leaders will want to check out the documentaries *Putin’s Witnesses* and *Meeting Gorbachev*, as well as Sergei Loznitsa’s *The Trial*, which presents newly-restored footage from one of Stalin’s incendiary Moscow Trials.

Finally, TIFF isn’t TIFF without its star power. Some of the most anticipated titles include the country musical *A Star is Born*, which promises a powerhouse acting turn from musician Lady Gaga; *If Beale Street Could Talk*, an intimate adaptation of James Baldwin’s novel by *Moonlight* director Barry Jenkins; *The Old Man & the Gun*, the final film of legendary actor Robert Redford before his retirement; and the heist thriller *Widows* from *12 Years a Slave* director Steve McQueen, which stars Viola Davis and Colin Farrell. And, based on the sheer number of screenings available, the festival’s programmers have a lot of faith in the Neil Armstrong biopic *First Man*, directed by *La La Land*’s Damien Chazelle, as well as the Mexican working-class drama *Roma* from Alfonso Cuarón, who won an Oscar for directing 2013’s *Gravity*.

Regardless of what you choose to see, TIFF has something for everyone, and this year is no exception.

The 43rd Toronto International Film Festival runs from September 6th to 16th. For a complete listing of films, visit tiff.net. Tickets go on sale to the public beginning September 3rd.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

JŪSŲ AUKOS KANADOS LIETUVIŲ FONDUI
užtikrins nuolatinę paramą lietuviškai veiklai bei lietuviybės išlaikymui Kanadoje

Šiais metais fondas paskyrė Kretingos ir Romuvos stovykloms iš viso **\$20,000**

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Pardavimui:

3 miegamųjų butas,
Mill Rd. Ir Burnhamthorpe
geram Etobicoke rajone
Kaina tik **\$429,900**
www.kulezahomes.com

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
kuleza@sympatico.ca

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį buvo renkama misijoms Kanadoje paremti skirta arkivyskupijos rinkliava.

• Visus balsingus nuoširdžiai kviečiame į parapijos chorą, kuris po vasaros atostogų pradės giedoti sekmadieniais 10.30 v.r. Mišiose. Rugsėjo 9, sekmadienį, visų laukiame 9 v.r. choro kambarį pirmajai repetacijai.

• Rugsėjo 9, sekmadienį, visus kviečiame kartu dėkoti Dievui, pasveikinti bei pagerbti savo gyvenimo Šimtmetį švenčiančius Kristiną Žutautienę ir Zigmantą Dobilą. 10.30 v.r. Mišiose bus proginis palaiminimas, vėliau parapijos salėje visi vaišinsimės, dainuosime Valdo ir Jovitos vedamas gražiausias lietuviškas dainas. Pagerbtuvių proga bus galima paaukoti parapijai.

• Po vasaros atostogų Anapilio autobusėlis iš „Vilniaus rūmų“ į Anapilį vėl pradės vežti žmones nuo rugsėjo 9, sekmadienio.

• Ruošiantis švęsti šių metų parapijos sukaktis, šventinės programos skaidrėms renkame įvairias nuotraukas iš naujausio parapijos gyvenimo laikotarpio – krikštytųjų, sutvirtinimo, santuokos, iš bendrų metinių švenčių ir asmeninių progų. Savo nuotraukas prašome atsiųsti parapijai el.paštu lkankiniai@gmail.com.

• Jau platinami bilietai į Lietuvos kankinių parapijos metinės šventės ir iškilmingo sukakčių minėjimo pokylį, kuris vyks Anapilio salėje rugsėjo 30, sekmadienį, po 3 v.p.p. Mišių. Kaina: \$60 suaugusiems, \$30 jaunuoliams ir studentams (15-25 m.), \$20 moksleiviams (7-15 m.), vaikams iki 7 m. nemokamai. Bilietus galite įsigyti sekmadieniais po Mišių parapijos salėje arba užsisakyti pas Juliją Maksimavičienę tel. (905) 785-0431 bei el. paštu jtumelis@gmail.com.

• Sukaktuvinėje Lietuvos kankinių parapijos šventėje šiais metais dalyvaus Kauno arkivyskupas Lioginas Virbalas, SJ. Rugsėjo 30, sekmadienį, 3v.p.p. Mišiose, jaunimas švęs Sutvirtinimo ssakramentą ir su šeimomis dalyvaus bendrame šventės pokilyje.

• Mirusiųjų atminimo ir maldos diena (Šv. Jono lietuvių kapinių lankymas Anapilyje) bus lapkričio 4, sekmadienį. 2 v.p.p. Mišios Lietuvos kankinių šventovėje.

• Lietuvos kankinių šventovėje (Anapilyje) rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Kazimierą Pajaujį (VIII metinės).

• Rugsėjo 9, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Praną ir Eleną Žulius.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje) rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. kun. Domininką, kun. Kazimierą ir Praną Mockevičius.

• Rugsėjo 9, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Joną ir Mariją Senkus.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Parapijos raštinės darbo laikas: rugsėjo 3 d. – uždaryta; rugsėjo 4 d. dirba 9 v.r. - 1 v.p.p.

• Spalio 26 - 27 d.d. naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas; lapkričio 10 d. parapijos 65 - mečio iškilmingas pokylis; lapkričio 11 d. parapijos Šeimos šventė; gruodžio mėn. Advento rekolekcijos (data bus žinoma vėliau); gruodžio 9 d. kalėdinės muzikos koncertas; gruodžio 24 d. Kūčios; gruodžio 25 d. Kalėdos.

• Prisikėlimo parapijos 65-mečio minėjimas: lapkričio 10 d. – šventinė vakarienė. Veiks baras, vyks loterija, mėgausimės menine programa, kurią atliks Čikagos „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas, vadovaujamas Dariaus Polikaičio. Lapkričio 11 d. – parapijos Šeimos diena. Mišios, video peržiūra, vaišės ir Prisikėlimo parapijos vaikų choro meninė programa. Bilietai bus pradėti platinti rugsėjo 30 d., po Mišių, parapijos kavinės prieangyje. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

• A.a. Aldona Gudavičienė, 92 m. amžiaus, palaidota iš Prisikėlimo parapijos šventovės. Paliko dukrą Ramoną (George) ir sūnų Sigitą (Liz) su šeimomis, seserį Genę (Bernard). Amžiną atilsį duok mirusiajai, Viešpatie.

• Rugsėjo 2, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Aldoną Norkienę; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Kazimierą, Ireną ir Bronių Ardavičius; padėkos intencija; už a.a. Eleną ir Albiną Boetus; už a.a. Anelę Agurkiene; už a.a. kun. Lauryną Kemėšį; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Rugsėjo 9, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Jennie Vitkūnas; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; prašant Viešpaties palaimos broliams Rolandui ir Liucijui; už a.a. Zofiją Zaleckienę; a.a. Reginą Antanaitienę; a.a. Rymantą ir Tomą Pranaičius; specialia intencija; už a.a. Valentina Asevičių (1 m.); už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

MIRTIES PRANEŠIMAS

Rugpjūčio 14 d. Vasagoje mirė a.a. Robert White, 64 m. amžiaus. Paliko žmoną Vidą, brolių Joną (NFLD). Atsisveikinimas su velioniu rugsėjo 8 d. Toronto Prisikėlimo šventovėje 10 v. r., ten pat 11 v. r. Mišios. Daugiau žinių galite rasti tinklalapyje www.turner&porter.ca

ATIDUODU nemokamai „Lietuviškosios enciklopedijos“ rinkinį (36 tomai). Skambinti tel. 705-523-2246

LIETUVIŲ NAMŲ žinios

• Rugsėjo 21-22 d.d. Toronto Lietuvių Namuose (1573 Bloor W., Toronto) rengiamas naudotų daiktų – drabužių, baldų, namų reikmenų, knygų – rudeninis išpardavimas. Kviečiame visus prisidėti. Pardavimui skirtus daiktus pradėsime priimti rugsėjo 19-20 d.d., 10 v.r. - 8 v.v. Jei turite automobilį ir galite padėti atvežant daiktus, prašome skambinti į LN raštinę tel. 416-532-3311. Taip pat prašome pranešti į raštinę, jei galite iškepti tortų, pyragų pardavimui.

• Spalio 19, penktadienį, Lietuvių Namų Didžiojoje salėje vyks 65-mečio minėjimo vakaras. Ta proga į lietuviškos muzikos koncertą kviečia dainininkas iš Lietuvos Vytautas Šiškauskas; 6-7 v.v. veiks baras, 7 v.v. – vakarienė, po jos koncertas.

• Gruodžio 2 d. kalėdinė popietė vaikams.

MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

• Išreiškiame nuoširdžią užuojautą mkt. Rasai Balaišienei ir jos šeimai, netekus mylimos mamytės, a.a. Irenos Matušaitienės.

• Nuoširdžiai užjaučiame ved. pavaduotoją Dainą Kuraitę ir buvusią ved. Virginiją Zubrickienę bei jų artimuosius, netekusius mylimo senelio ir tėvelio a.a. dr. Česio Kuro.

• Po ilgų ir šiltų atostogų vėl sugrįšime prie mokyklos suolų rugsėjo 15 d. Pamokos vyksta Our Lady of Peace mokykloje, 70 Mattice ave., Etobicoke. Mielai priimame naujus mokinius. Mokyklos vedėja – Lidija Puteris. Jai galite parašyti el.paštu Lidija.Puteris@gmail.com

• Dar bus galima registruoti mokinius. Pamokos vyksta šeštadieniais, 9 v.r. - 11.55 v.r.

• Pasisvečiuokite mūsų tinklalapyje maironiomokykla.net

• Rugsėjo 22 d. vyksime į Midlandą. Visi tėvai gaus el. paštu anketą – prašome užpildyti.

Živilė

Aukštesniųjų lituanistinių kursų žinios

• Ved. Brigita Ručinskienė praneša, kad moksleiviai bus registruojami mokyklos patalpose (Our Lady of Peace mokykla, 70 Mattice ave., Etobicoke) rugsėjo 15 d., 9 v.r. Su kursų vedėja galima susisiekti el.paštu rucinskiene@yahoo.ca

AUKA

• Šv. Jono lietuvių kapinėms K. Žutautienė aukojo \$100.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.) telefonu 905-814-8629 7 v.r.- 5 v.p.p.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Montrealio lietuvių bendruomenė ir Daiva Jaugelytė rengia garsaus lietuvių solisto koncertą: rugsėjo 2, sekmadienį, po 10.30 v.r. Mišių, mūsų parapijos salėje Vaidas Vyšniauskas (sceninis vardas Kristian Benedikt) dainuos liaudies dainas ir operų arijas, akompanuojant pianistei. Bilieto kaina \$20. Visus kviečiame pasiklausyti šio dainininko.

• Šv. Elžbietos draugija kviečia visus į savo metinius pietus rugsėjo 16, sekmadienį, po 12 v.d. Mišių, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Įėjimo kaina ne narėms \$15. Ketinantys dalyvauti yra prašomi pranešti Nijolei Šukienei, draugijos valdybai arba klebonui iki rugsėjo 9 d.

Inf.

Dainininkas Vaidas Vyšniauskas (tenoras), kuris ne taip seniai Montrealio operoje yra atlikęs Otelo vaidmenį to paties pavadinimo operoje, yra pakviestas į pasaulyje žinomą Njujorko Metropolitan Opera teatrą dainuoti Samsono partiją operoje C.Saint Saens „Samsonas ir Dalila“

Aušros Vartų šventovė Montrealyje

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

2018 m. rugpjūčio 25 d., eidamas 88-tuosius metus, mirė Jonas (John) Zienka. J. Zienka daugelį metų buvo parapijos komiteto narys ir padėjo parapijai įvairiais darbais. Gili užuojauta šeimai.

• Šv. Elžbietos draugija visus kviečia dalyvauti draugijos metinėje šventėje rugsėjo 16 d. Draugija minės 99-uosius veiklos metus. Mišios aukojamos 12 v.d., po Mišių parapijos salėje bus šilti pietūs. Kaina svečiams – \$15, narėms nemokamai. Draugijos komitetas prašo, kad narės ir svečiai praneštų apie dalyvavimą iki rugsėjo 9-tos dienos.

• „Mes dar čia“ / *Celebrating Our Lithuanian Heritage* iškilminga šventė bus spalio 7, sekmadienį, 11 v.r., šv. Kazimiero šventovėje. Montrealio arkivyskupas Christian Lépine aukos Mišias, giedos jungtinis abiejų parapijų choras. Po Mišių parapijos salėje meninė pogramą atliks Montrealio lietuvių choras „Balsas“. Šventėje dalyvaus Lietuvos ambasadorius Kanadai Darius Pranckevičius. Po programos vyks iškilmingi pietūs ir bus rodomi vaizdai iš Montrealio lietuvių veiklos. Bilieto kaina \$50, studentams \$25, vaikams 10 metų ir jaunesniems – nemokamai. Prašoma bilietus užsisakyti iš anksto pas Alice Skrupskis tel. 514-257-6761 arba el.paštu aliceskrupskis@gmail.com ir Joaną Adamonytę tel. 514-944-1150 arba el.paštu joana_adamonis@sympatico.ca. Kviečiame visus gausiai dalyvauti šioje neeilinėje šventėje. **JA**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

DĖKOJAME

• Tėviškės žiburiai iš a.a. Julijos Kairiūnas palikimo gavo \$5,000 auką. Nuoširdžiai dėkojame už labai reikalingą paramą vieninteliam Kanadoje lietuviškam laikraščiui. **TŽ redakcija**

PERKU profesionalių lietuvių tapytojų paveikslus. Labiausiai domina A. Blatas, V.Kasiulis, J.Rimša, J.Čeponis. Pageidautini jų darbai, tapyti ant drobės, bet gali būti nutapyti ir ant kartono. Siūlyti ir įvairius kitus variantus, svarbu, kad tai būtų profesionalių dailininkų darbai. Rašyti Rūtai Pace el. adresu rmpace@sympatico.ca arba skambinti tel. 416-575-8401; 416-726-3060 (Janina).